

Návrh svatební kaple

Renata Sekaninová

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav prostorového a produktového designu
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Renata SEKANINOVÁ**
Osobní číslo: **K09100**
Studijní program: **B 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Prostorová tvorba**

Téma práce: **Návrh svatební kaple**

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část práce:

- a) rešerše a analýza dané problematiky
- b) východiska vedoucí k návrhu praktické části práce
- c) průvodní zpráva popisující řešení praktické části práce

Forma odevzdání:

min. 20 normostran + obrazová příloha
2x A4 pevná vazba dle standardu UTB

2. Praktická část práce:

- a) kresebné koncepční návrhy
- b) propracování vybraného návrhu
- c) koncepce barevnosti, materiálového řešení a osvětlení
- d) technická a konstrukční dokumentace
- e) reprezentativní model

Forma odevzdání:

2xA3 paré, plakát 700/1000mm

Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.

Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi,

250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.

V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB,

obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině,

rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii

v tiskovém rozlišení

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

1) Neufert, Ernst. Navrhování staveb. Consultinvest international, 2000.
ISBN 80-191486-6-6

2) Lou, Michel. Light: The Shape of Space: Designing with Space and Light.
John Wiley and Sons, 1995. ISBN 0471286184

3) László, Moholy-Nagy. Od materiálu k architektuře, Triáda, Praha, 2002.
ISBN 80-86138-29-1

4) Moran, Nick. Světelný design: pro divadlo, koncerty, výstavy a živé akce,
nakl. IPraha: Institut umění – Divadelní ústav ve spolupráci s Institutem
světelného designu, 2010. ISBN 978-80-7008-246-1

5) Tony, Morgan. Visual merchandising. Lawrence King, 2008. ISBN 978-1856695398

6) Časopisy:

Era. Era group, spol. s.r.o. ISSN 1213-6212

Detail. ISSN 1614-4600

El Croquis. ISSN 0212-5633

Architekt. Architekt OA s.r.o. ISSN 0862-7010

H.O.M.i.E. : design – architektura – cestování. Praha : aheadmedia, 2008.
ISSN 1802-758X

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. arch. Michael Klang, CSc.

Ústav prostorového a produktového designu

Datum zadání bakalářské práce:

15. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

18. května 2012

Ve Zlíně dne 8. března 2012

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.

dekan
děkanka

MgA. Petr Stanický, MFA

Petr Stanický
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 16.3. 2012

RENATA SERANINOVÁ

.....
Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce požítovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídnou k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Má bakalářská práce se zabývá návrhem svatební kaple. Při návrhu jsem vycházela z inspiračního tvarosloví mamuta a principů nomádství. Záměrem celého projektu bylo vytvořit nový princip osídlování krajiny.

Klíčová slova: svatební kaple, svatba, mamut, nomádství, moderní nomádství, krajina, monumentalita, lomený oblouk

ABSTRACT

In my bachelor thesis, I have been working on a design of the Wedding chappel. I was inspired by the form and shapes of a mammoth and by principles of a nomad's way of life. The aim of the whole project was to establish a new way of the settlement of a landscape.

Keywords: Wedding Chapel, Wedding, Mammoth, Nomadism, Modern Nomadism, Landscape, Monumentality, Broken Arch

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. arch. Michaelu Klangovi, Csc. za velmi cenné rady, informace a věnovaný čas při konzultacích bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat panu Ing. Janu Šulckovi za přínosné rady týkajících se statiky a konstrukčního řešení svatební kaple.

Dále bych chtěla poděkovat panu Vlastimilovi Chytilovi za poskytnutí odborných rad při práci v 3D programech.

Ráda bych také poděkovala panu Ing. Jaroslavovi Hoppovi za věnovaný čas při konzultacích technických výkresů.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 NOMÁDSTVÍ.....	11
1.1 NOMÁDSTVÍ V HISTORII A KOČOVNÉ KMENY.....	12
1.1.1 Nomádské kmeny a jejich příbytky.....	12
1.2 NOMÁDSTVÍ V SOUČASNOSTI V PRŮMYSLOVÝCH ZEMÍCH.....	14
1.2.1 Novodobé nomádství – turisté a nomádské komunity.....	15
1.2.2 Příklady obydlí novodobých nomádů.....	15
1.2.3 Moderní nomádství – stěhování z měst na vesnice.....	17
1.2.4 Příklady obydlí moderních nomádů.....	17
1.2.5 Obydlí moderních nomádů ve srovnání s tradičními prvky vesnické architektury.....	18
1.3 PRINCIPY NOMÁDSTVÍ OBSAŽENÉ V NÁVRHU SVATEBNÍ KAPLE.....	21
2 ORGANICKÝ PROSTOR.....	23
2.1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ORGANICKÉHO PROSTORU.....	23
3 GEOMETRIE VE VÝTVARNÉM UMĚNÍ.....	25
3.1 PŘÍRODNÍ ÚTVARY A GEOMETRIE	26
3.1.1 Ukázka geometrických forem v rostlinné říši.....	26
3.1.2 Ukázka geometrických forem v živočišné říši.....	29
4 SVATBA.....	31
4.1 SVATEBNÍ OBŘAD V MINULOSTI.....	31
4.2 SVATEBNÍ OBŘAD V SOUČASNOSTI.....	31
4.2.1 Svatební kaple v minulosti.....	33
4.2.2 Svatební kaple v současnosti.....	34
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	38
5 KONCEPCE NOVÉHO OSÍDLOVÁNÍ – INSPIRACE PRINCIPY NOMÁDSTVÍ A TVAROSLOVÍM MAMUTA.....	39
5.1 POSTUPNÝ VÝVOJ NÁVRHU SVATEBNÍ KAPLE.....	39
5.1.1 Abstrahování popisného tvaru mamuta.....	40
5.1.2 Rozložení celkového tvaru mamuta do geometrických forem.....	41
5.1.3 Vývoj svatební kaple v pracovních modelech.....	42
5.2 SYMBOLIKA OTOČNÉHO VĚJÍŘE.....	45
5.2.1 První poloha otočného vějíře – úplné otevření.....	46
5.2.2 Druhá poloha otočného vějíře – otevření do vstupního prostoru.....	46
5.2.3 Třetí poloha otočného vějíře – uzavření.....	47
5.2.4 Čtvrtá poloha otočného vějíře – otevření do vnějšího prostoru.....	47
5.3 KRUHOVÁ MANDALA.....	47
5.4 SVATEBNÍ KAPLE DOPLNĚNÁ O KONSTRUKČNÍ ZPEVŇUJÍCÍ PRVKY.....	48
5.4.1 Zavětrování svatební kaple.....	48
5.4.2 Doplnění svatební kaple o ocelovou výztuhu.....	49

5.4.3 Zpevňující ocelové lano	50
5.4.4 Zpevnění zadního portálu se sklonem 45°	50
5.5 ZMĚNA TVARU PODESTY	51
5.5.1 Květiny a okrasné trávy umístěné ve výřezích kruhové pokládky	52
5.5.2 Lavečky umístěné na dřevěné kruhové podestě.....	53
5.6 FORMA A OBSAH VÝTVARNÉHO DÍLA – SVATEBNÍ KAPLE.....	53
5.7 VIZUALIZACE SVATEBNÍ KAPLE.....	55
6 MATERIÁLOVÉ A KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ.....	57
6.1 VÝBĚR MATERIÁLU PRO HLAVNÍ KONSTRUKCI SVATEBNÍ KAPLE.....	57
6.2 KRUHOVÁ PODESTA SVATEBNÍ KAPLE.....	57
6.2.1 Pokládka dřevěné podlahy kruhové podesty.....	58
6.3 OSVĚTLENÍ.....	59
6.4 ZÁKLADNÍ ROZMĚRY SVATEBNÍ KAPLE.....	60
ZÁVĚR.....	64
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	65
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	69
SEZNAM GRAFŮ.....	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	76

ÚVOD

V návrhu svatební kaple jsem čerpala z poznatků o nomádství, organickém prostoru a z tvarosloví mamuta.

Nomádství v celém projektu zastává důležitou roli. Na ideových principech nomádství, kterými pro mě jsou úcta a oddanost k přírodě, souznění s krajinou a mobilita jsem se snažila navrhnout objekt, který by splňoval tyto požadavky. Můj návrh svatební kaple je součástí většího projektu, na kterém pracovalo samostatně několik dalších studentů. Hlavním obsahem projektu bylo vytvořit nový princip osídlování krajiny založený na základech nomádství a společném sjednocujícím organickém tvaru objektů. Inspiračním zdrojem v tvarosloví se i pro ostatní studenty stal mamut. Toto konceptuální spojení nomádství a mamutů je záměrné. Mamuti putovali krajinou za potravou, tak jako tradiční nomádi za obživou, zaměstnáním až dodnes.

K tradičnímu fenoménu nomádů se v dnešní době ve stále větším měřítku přidávají další typy nomádů, které jsem ve své práci rozdělila na novodobé a moderní nomády. Právě pro novodobé nomády vznikaly návrhy nových objektů, které jsou inspirovány tvarem mamuta. Jelikož každý student pracoval samostatně, vznikaly originální objekty s odlišnými funkcemi. Měly tak vzniknout nové osady, města, které by putovaly s jejich majiteli krajinou v neobvyklém pojetí mamutího tvarosloví.

Pro návrh svatební kaple jsem se nerozhodla hned na počátku projektu, ale až postupem času, kdy z navrhovaného tvaru vyplynula funkce pro objekt přirozeně. Nastalo tak harmonické splynutí formy a obsahu výtvarného díla, kdy se navzájem jednotlivé prvky podporují a doplňují. Ve svatební kapli jsem s tvarem mamuta ctila i jeho charakteristické rysy, kterými pro mě jsou monumentalita, velkolepost, stabilita, klid, sdružování, jemnost a vertikální struktura mamutí srsti. Svatební kaple by byla umístěna v přírodě, tak aby došlo ke vzájemnému a důležitému propojení nomádství s charakteristikou mamuta a okolní krajinou.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NOMÁDSTVÍ

„Naším opravdovým osudem je možná být věčně na cestě, neustále litovat a nostalgicky toužit, stále dychtit po odpočinku a bez přestání bloudit. Posvátná je ve skutečnosti jen ta cesta, jejíž cíl neznáme, ale po které přesto vytrvale jdeme, kráčejíce temnotou vstříc nebezpečí, aniž víme co nás čeká.“ Stefan Zweig [5]

Nomádství je způsob života, kdy se rozhodneme poddat svůj naplánovaný život do víru naprosto nepředpokládaných událostí spojených s barevným a pestrým životem. Nomádství je spojené s přírodou, časem, vnímáním plynulosti, nezpoutaností, kočovným životem, nezanecháváním za sebou znatelných stop.

Nomádství je ze sociokulturního hlediska obsaženo v rozpolcenosti dnešního člověka, kdy v podstatě každý z nás touží po domově, místě kde se může kdykoli vrátit, ale zároveň vyhledáváme zážitky spojené se svobodou, pocity dobrodružství a nekonečným zdrojem takto získávané energie.

Nomádství je samozřejmě volba, kterou se může vydat každý z nás. Ale jen málo kdo je toho schopný. V dnešní době je tento nomádský pud v lidském vnímání zavalen spoustou okolních vlivů, materiálním bohatstvím, penězi, rutinním životem a touze po moci. [5]

Kočovníci nebo také nomádi jsou komunity lidí, jejichž způsob života preferuje spíše neustálé kočování z jednoho místa na druhé před usedlým životem na jednom místě. *Odhaduje se, že na Zemi žije okolo 30 až 40 milionů nomádů. Mnoho lidských kultur má svou nomádskou tradici, ale ty jsou v mnoha průmyslových zemích světa stále vzácnější. Existují tři typy nomádů:*

- *Lovci – sběrači, kteří kočují mezi různými loveckými revíry.*
- *Kočovní honáci, kteří se se svými stády pohybují od jedné pastviny ke druhé.*
- *Potulní obchodníci, jejichž životem je cestování za obchodem a zákazníky. [19]*

1.1 Nomádství v historii a kočovné kmeny

Nomádství se ve své pravé podstatě přirozeně prolíná z minulosti do současné doby. Principy zůstávají stále stejné, hlavně u národů a kočovných kmenů v horských oblastech a pouštích.

Nomádi, tedy kočovní pasteveci, obstarávají obživu kočováním se svým stádem dobytka, koz a ovcí, ze zimních pastvisek do letních působišť a za 4 až 6 měsíců putují zase zpět. Jejich putování opakují se železnou pravidelností rok co rok již po dlouhá staletí, putují se vším svým majetkem stovky kilometrů daleko přes řeky a hory. Tímto principem sžití s „Matkou přírodou“ žijí dodnes některé domorodé kmeny, například Tuaregové v Africe nebo nomádský kmen Shahsevanů. [12]

1.1.1 Nomádské kmeny a jejich příbytky

Tuto část bakalářské práce zpracovávám především proto, že mě zaujali nomádské přírodní bydlení, které si s sebou nomádi neustále nosí s sebou. Nomádské obydlí musí být lehké s jednoduchou konstrukcí, mělo by být také stabilní a odolávat přírodním podmínkám, které jsou na otevřených pláních, v pouštích a horách. Nomádských kmenů je několik, je možné, že o některých ještě ani lidé nevědí. V následující části uvádím výběr čtyř nomádských kmenů ve světě.

- Nomádský kmen Shahsevanů

Shahsevanové žijí na severovýchodě Iránu. První zmínky o tomto kočovném kmenu jsou z roku 1800 n.l. Tento kmen nomádů putuje Iránem v blízkosti státní hranice s Azerbajdžánem. Jako přístřešky jim slouží jednoduché stany. [12]

Obr.1. Kočovní kmen Shahsevanů.

- Beduíni

Kočovné kmeny obývající především pouště se nazývají beduíni. Beduínské kmeny se nacházejí na Sahaře, na Západní poušti v severní Africe, na Sinajské a Negevské poušti a také na poušti v Arábii. Beduíni putují především se stády velbloudů, chudší beduíni kočují s ovce a kozami. [11]

Obr.2. Nomádský kmen beduíniů.

- Kočovné kmeny Asie a Středního východu

Kočovníci v této oblasti bydlí v jurtách, což je tradiční nomádské obydlí. Jurta je kruhové či oválné obydlí s dřevěnou konstrukcí. Dřevěné pruty musí být ohebné, proto se většinou využívají vrbové pruty silné okolo 3 cm. Některé jurty mají kónickou střechu, jiné mají kupulovitý tvar a jsou dekorovány podle místních tradic. Jako izolace se využívají rohože s plstí, z ovčí vlny a jiné srsti domácí zvířeny. Na podlahu se pokládá vrstva sena, která se pokryje filcem. [30]

Obr.3. Stavba jurty.

- Indiánské kmeny

Typickým obydlím indiánů je týpí, jedná se o stan z bizoní kůže. Týpí je v horní části vybaveno kouřovými chlopněmi pro odvod kouře, proto může být uvnitř týpí ohniště. Některá týpí dosahovala výšky až 8 m. [22]

Obr.4. Indiánské týpí.

1.2 Nomádství v současnosti v průmyslových zemích

V dnešní době se nomádský způsob života stává čím dál více komentovaný a zveřejňovaný v různých publikacích. Je to způsobeno dnešním životním stylem, který je v rychlém tempu, dnes nikdo na nikoho a na nic nečeká. Lidé se přizpůsobují této současné situaci, chtějí udržet tempo s rychle se vyvíjející dobou a technologiemi. Čím dál více lidí se stěhuje za prací, ať už se jedná o krátkodobý pobyt nebo trvalý. V podstatě tímto způsobem začalo mísení různých kultur dohromady, kdy se masy lidí přemísťují z místa na místo většinou z důvodu získání dobrého pracovního místa.

Právě zde vznikla základní myšlenka rozdělení nomádství v současné době na dvě skupiny. V podstatě na cestovatele, turisty, kteří chovají úctu k přírodě a na druhou skupinu lidí, kteří nechovají hlubší cit k přírodě a vědomě jí svými činy škodí.

1.2.1 Novodobé nomádství – turisté a nomádské komunity

Do této skupiny podle mě patří lidé, kteří se poddali kočovnému způsobu života a neničí okolní životní prostředí, naopak přírodu ctí a chtějí s ní být v harmonii. Jsou to například lidé, kteří se rozhodli spojit svou práci s cestováním, poznáváním jiných míst a kultur. Tito „turisté“ se vydávají na cestu za poznáním, aby alespoň na chvíli opustili televizní svět domova a zažili něco nového na vlastní kůži. Chtějí vidět svět takový jaký je, svět za zdmi jejich bytu. Těmto lidem stačí skromný život, využívají bytových pronájmů v dané zemi. Potřebují pouze vlastní notebook na práci, kterou posílají zpět svým zaměstnavatelům.

Někteří lidé, jedinci i celé rodiny se rozhodnou žít odděleně od moderní městské civilizace. Postaví si domek z přírodních materiálů na místě vzdáleném od měst, kde žijí v souladu s přírodou, takovým způsobem mohou vznikat i větší komunity. [14, 23, 29]

1.2.2 Příklady obydlí novodobých nomádů

Jako příklad novodobého nomádství bych uvedla rodinu Jimenezových, kteří se přestěhovali z městského pohodlí a postavili si domek v kolumbijské džungli. Jejich atypický dům je postaven ze 700 kg papíru, který spojily s cementem a pískem. Touto hmotou pak obalili geodetický rám. Kolumbijská džungle je druhé nejdeštivější místo na světě, i přesto rodinu dům z papíru bezpečně chrání. [13]

Obr.5. Dům z papíru.

Příkladem nomádského obydlí u nás v České republice je experimentální dům herce Jaroslava Duška, který si za pomoci svých přátel postavil na zahradě obydlí, v kterém se bydlí bez elektrického topení, televize, počítače a dalšího moderního vybavení, bez kterého si většina lidí nedokáže představit běžný den. Tento dům je postavený technologií Superadobe. Hlavní myšlenka tohoto principu je, že veškerý materiál na stavbu příbytku se získává z místa stavby. Dlouhé pytle od brambor se ručně plní hliněnou směsí, takto naplněné pytle se kladou do kruhu na sebe. Jednotlivé řady jsou spojovány ostnatým drátem. Vznikají tak kruhové a kopulovitě budovy vhodné k dočasnému i trvalému bydlení. [15]

Obr.6. Dům Jaroslava Duška postavený technikou Superadobe.

Další ukázkou je rodina v Anglii, která se rozhodla nepodlehnout tlaku hypotéky a svůj dům pro čtyřčlennou rodinu postavili z přírodních materiálů v blízkosti lesa. Pozemek jim byl zapůjčen pod podmínkou, že se budou starat o přilehlý les a blízké okolí. Tento kouzelný domek s velmi příjemnou rodinnou atmosférou postavili za čtyři měsíce. Domek naprosto splývá z linií krajiny, do které je zasazen. Jako materiál bylo použito především dřevo, také sláma, hlína, kameny a v menším množství i nalezený odpad. (pneumatiky, sklenice, atd.). [31]

Obr.7. Dům ve Walesu.

1.2.3 Moderní nomádství – stěhování z měst na vesnice

Druhou skupinu nazývám moderní nomádi, jedná se o lidi, kteří se přistěhují do nového města či země, kde si ve většině případů postaví typizovaný, katalogový dům.

Této problematice se věnuji zejména proto, že po takovýchto lidech vznikají v krajině těžko odstranitelné stopy, tento typ lidí krajinu ničí a nepřemýšlí nad tím, co za sebou zanechali. Nepřizpůsobují se přírodě, ale přírodu přizpůsobují sobě, narušují již vytvořené celky, zastavují nemalé plochy orné půdy.

Tento typ člověka nemá vazbu k prostředí, do kterého se přistěhoval, nemá k tomuto místu žádné kořeny. Jasný příklad tohoto přístupu vidíme při stavbě satelitních městeček. Na okraji vesnice, či města se velice rozmohl trend zastavět velké plochy polí nebo lesa naprosto nevkusnými domy, které se zde vyskytly a působí jako trn v oku. Nevznikají zde žádné návaznosti a souvislosti na okolní prostředí.

Obyvatelé, kteří osidlují daný kraj dlouhou dobu, někteří od narození, tyto „přistěhovalce“ málokdy přijmou do své sociální skupiny. Obyvatelé satelitních městeček těžko navazují kontakty se stávajícími obyvateli. Obyvatelé satelitních městeček v podstatě vstoupí do již zaběhlých zvyků dané kultury ve vesnici či městě a nedokáží se etablovat, proto vzniká propast z hlediska sociologie. [27]

1.2.4 Příklady obydlí moderních nomádů

Jak už jsem zmínila, v dnešní době jsou to typická satelitní městečka, která ničí ráz české krajiny. Domy nenavazují na charakteristiku krajiny a daného místa, všechny jsou katalogově stejné, hýří různými pestrými barvami. Na těchto domech ač jsou ve velkém měřítku situovány právě na vesnicích nebo okrajích měst nenajdeme náznak po tradiční podobě vesnického domu ani snahu po začlenění do okolního prostředí.

Obr.8. Satelitní městečka

1.2.5 Obydlí moderních nomádů ve srovnání s tradičními prvky vesnické architektury

V dnešní době se vyskytuje jen málo opravdových českých svěbytných vesnic. Tato skutečnost je zapříčiněna dlouhou dobou komunismu a jeho působením na české obyvatele. Nechci zde vysvětlovat politický vývoj, ale spíše bych chtěla poukázat na markantní přestavby klasických vesnických domů a import obydlí moderních nomádů na vesnice.

Obr.9. Tři fáze proměny typické tradiční severočeské stavby.

Tradiční podobou vesnického domu mám na mysli dodržení určitých zákonitostí, které v sobě nesou charakter dané lokality nebo ustálených architektonických prvků. V knize Lidové stavby – Architektura českého venkova uvádí autor několik základních bodů, které dávají domu postavenému na českém venkově ten správný kontinuální charakter.

- Obdélníkový půdorys s poměrem stran 2:1 nebo i více.
- Trojdílné členění domu.
- Umístění na parcele, znamená to, že dům je svou užší čelní stranou otočen ke komunikaci, k návsi.
- Sedlová střecha se sklonem 40 – 45°.
- Vstup do domu je umístěn ve střední podélné části půdorysu.
- Usazení domu v terénu (přízemní domy), vznikne tak pohodlná návaznost mezi interiérem a exteriérem.
- Nasazení střechy. Základna střešního trojúhelníkového profilu je osazena na spodní stavbu tak, že základna střechy je totožná s úrovní stropu ve spodním podlaží.
- Zápraží, jedná se o prostor, který je vytvořen předsunutím okraje střechy podél podélné části směrem do dvora. Takto vytvořený prostor chrání obyvatele domu před deštěm a sněhem.
- Umístění komína u sedlových střech by mělo být na straně zadní (za hřbetem střechy od vstupu). [9]

„Všechny tyto základní znaky tradičních staveb můžeme bezpochyby s výhodou používat jako inspiraci pro tvorbu nových venkovských staveb a dokonce je považovat za jakási pravidla slušného, kontextuálního chování přinejmenším pro objekty, které se v těsnější nebo volnější vazbě na starší zástavbu chtějí chovat neutrálně. Taková by ale měla být většina nových venkovských staveb, pokud opravdu chceme zachovat (a někde už pouze obnovit) českému venkovu jeho specifickou tvářnost.“ [9]

Jako příklad moderní zástavby, která ctí tyto prvky venkovské architektury uvádím domy v Belgii v oblasti Blankenberge.

Obr.10. Domy v Belgii v oblasti Blankenberge.

Bohužel v České republice se na vesnice ve velkém měřítku etablovala již zmíněná satelitní městečka nerespektující tradiční návaznosti a můžeme být velice často svědky, že se v malebné vesničce najednou vyskytnou domy typu „Klassik“ či „Elegant“. Jiří Škabrada uvádí: „Typové řady rodinných domků Klassik a Elegant jsou jistě z nejvyšší kategorie černého humoru.“ [9]

Obr.11. Návrhy typových řad rodinných domů Klassik a Elegant.

Tato obrazová ukázka znázorňuje, že jen pouhým okopírováním detailů historických objektů nedosáhneme kontinuálního vsazení nové stavby do starší zástavby.

„Takový přístup má důsledky přesně opačné, protože převádí novou stavbu do polohy zesměšněné karikatury staré stavby, což platí zvláště v případech, kdy stavba vybočuje z některých základních principů tradiční výstavby.“ [9]

1.3 Principy nomádství obsažené v návrhu svatební kaple

Nomádství bylo na počátku projektu jeden ze základních prvků. Počáteční nápady byly o tom, jak vymyslet nový princip osídlování krajiny tak, aby novodobí nomádi, kteří putují krajinou za sebou nezanechávali viditelné stopy, aby jim byl dopřán určitý komfort v tom, že jejich „obydlí“ bude přenosné a v nejlepším případě bude samoudržitelné po stránce energií. Takové obydlí by bylo ideální pro dnešní dobu, kde je často nutné měnit bydliště v důsledku změny zaměstnání. Existovala by zde jednodušší cesta v oblasti spojení domova s cestováním.

Mnoho lidí, kteří vlastní či zdědili nějakou usedlost nebo rodinný dům, jsou v podstatě podvědomě nuceni tyto statky spravovat aby nechátraly, někteří lidé by však raději zvolili svobodnější cestu než se vázat pouze na jedno místo. V mém názoru mě podpořila knížka obsahující rozhovory s významnými českými architekty, v níž Prof. Ing. arch. Ladislav Lábus uvádí: *„Moderní civilizace však postupně spěje k nomádství. Pro nás je dnes těžko představitelná celoživotní vazba na lokalitu, v níž jsme se narodili, která ještě donedávna byla pro většinu lidí naprosto samozřejmá. Pro příští generace možná bude nesnesitelné nežít v karavanu a zakotvit v tradičním domě, stejně jako dnes nejsme schopni chápat a respektovat donedávna jasně daná pravidla převzetí statku nebo gruntu.“* [4]

Na základě těchto myšlenek měl vzniknout projekt, který by v sobě nesl podstatu nomádství a nový princip osídlování. Každý ze studentů měl samostatně vytvořit odlišný objekt, sloužící novodobým nomádům, například školu, obchod, studentské koleje, atd. Vznikla by tedy celá skupina takto využívaných staveb, které by měly nevšední avšak spojující organickou formu vycházející z mamuta. Tak jako mamut putuje krajinou se svým stádem, putovali by i novodobí nomádi se svými domy.

Na začátku návrhu jsem s tímto mobilním charakterem stavby pracovala. Postupně s měnícím se tvaroslovím objektu a určením funkce, které bude navrhovaný objekt sloužit, jsem musela od mobility objektu ustoupit. Svatební kaple nabyla velkých rozměrů a konstrukce svatební kaple musí být zakotvena do pevných betonových základů. Za principy nomádství, které jsou obsaženy v návrhu svatební kaple považuji spojitost s

přírodou a přírodními vlivy, kterým se kaple poddává a je jimi ovlivňována. Organickou formou se snažím navázat spojitost s krajinou, ve které by svatební kaple byla umístěna. Jako vhodné umístění svatební kaple si představuji rozlehlý park, kde by byl kontakt okolní zeleně a dřevěné konstrukce svatební kaple nejdůležitějším prvkem. Jelikož je svatební kaple inspirovaná tvarem mamuta, který byl neodmyslitelně spjat s přírodou, použila jsem v návrhu svatební kaple jako základní materiál dřevo.

2 ORGANICKÝ PROSTOR

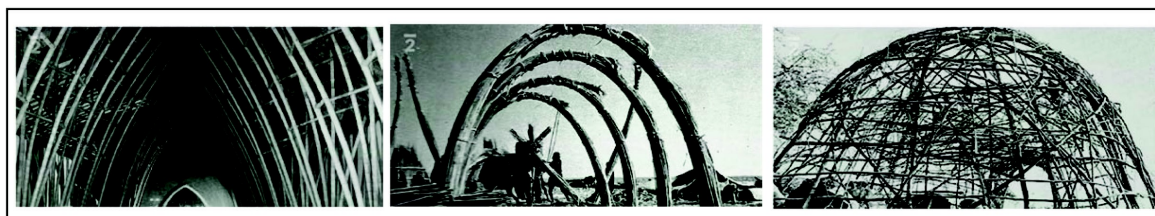
Organickým prostorem se zabývám, protože je součástí návrhu svatební kaple. Pro ztvárnění organického prostoru bylo vybráno společné vymezení formy, kterou se stalo tvarosloví mamuta.

2.1 Všeobecná charakteristika organického prostoru

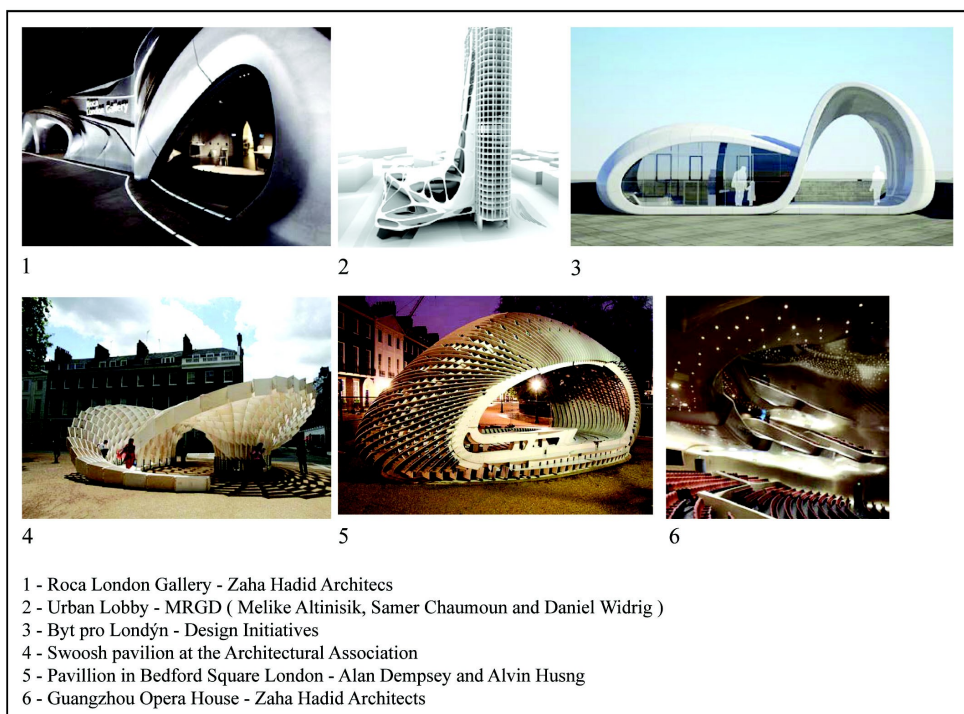
Organický prostor je všude kolem nás, jsme jím obklopani. Jedná se o prostor, který zde na planetě Zemi byl odjakživa a postupně se vyvíjel. V podstatě je to pro nás nejpřirozenější prostor jak ve smyslu vnímání, tak i žití. Organický prostor je přirozené vnímání světa, v naší mysli a genetické výbavě je hluboce zakořeněný.

Organický prostor čerpá z přírody, je zvlněný, plný křivek, elips, oválů a kulových povrchů. V přírodě viditelně nenajdeme naprosto rovné stéblo květiny nebo přesně kolmý strom, vše podlehá okolnímu prostředí a snaží se s ním splnout.

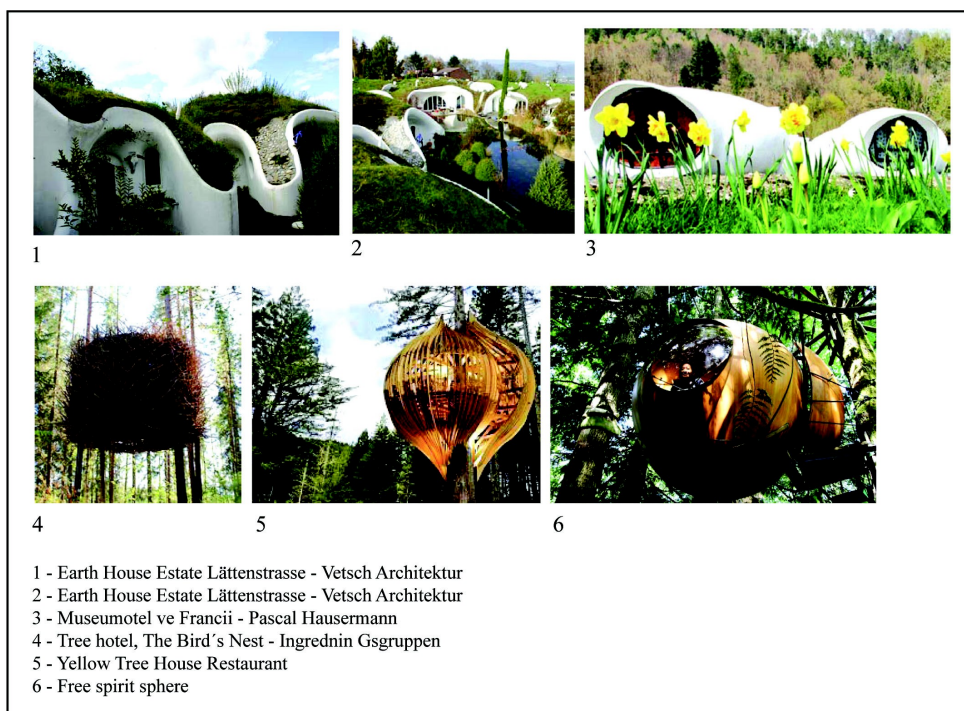
Organický prostor oproti geometrickému prostoru působí na člověka jemněji, ladněji, pomaleji, jako když teče voda. Energie v takovém prostoru krásně plyne, nekumuluje se v žádném kolmém rohu. Na člověka může organický prostor působit více expresivně, vyvolává silnější atmosféru. V určitých případech, například ve velkém obchodním domě, se nám může zdát organický prostor méně čitelný než jasné přímky geometrického prostoru. Organický prostor je zábavný, hravý a inspirativní.

Obr.12. Organický prostor – konstrukce z přírodních materiálů.

Obr.13. Příklady užití organického prostoru v městské architektuře.

Obr.14. Příklady užití organického prostoru na architektuře zasazené do krajiny.

3 GEOMETRIE VE VÝTVARNÉM UMĚNÍ

Na úvod této kapitoly bych chtěla vysvětlit, proč se vlastně ve své bakalářské práci věnuji tématu geometrie. V počátku svého návrhu svatební kaple, která je inspirovaná tvarem mamuta jsem se hodně věnovala rozložení celé formy mamuta na geometrické části a prvky. Tento postup práce jsem zvolila pro lepší a snažší definování tvaru svatební kaple.

„V minulosti, ale i dnes se ještě někdy stává, že samotné geometrii se dává určitý tajemný význam, jakmile je uváděna ve vztahu k výtvarnosti. Ve skutečnosti je geometrie lidským výmyslem, který je odrazem reálné skutečnosti a především praktických potřeb člověka. Tuto specifickou formu abstrakce si člověk pro její praktický význam nejen vytvořil, ale neustále ji rozvíjí. Její rozvoj vedl a stále vede k tomu, že tyto fyzické reálnosti můžeme v geometrických pojmech definovat, projekčně postihnout a stále hlouběji a v širším měřítku využívat ke svým praktickým potřebám.“ [2]

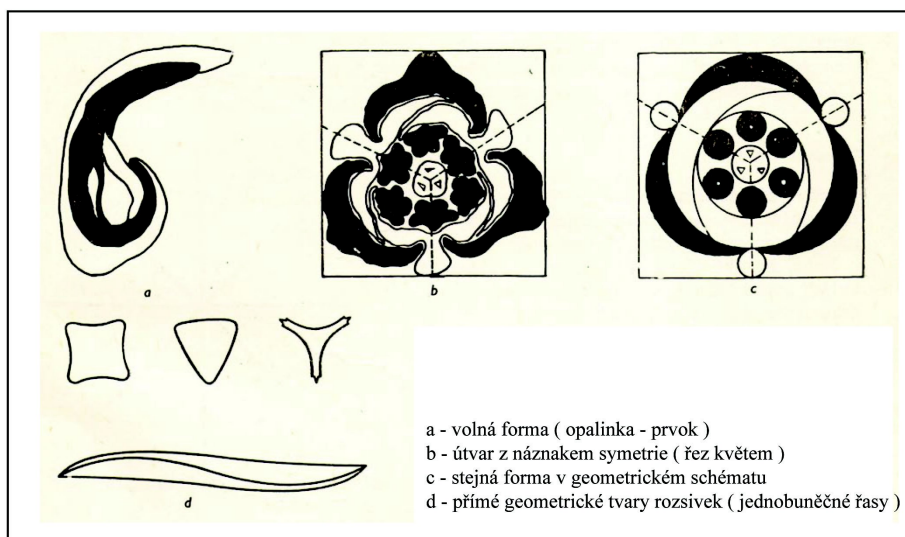
Geometrie ve výtvarném umění je velice potřebná k tomu, abychom přesně definovali tvar vznikajícího návrhu. Geometrické formy jako součásti návrhu mohou usnadnit celý proces návrhu od počátečních skic až po konečnou fázi a to je výroba.

Díky možnosti přesně definovat jednotlivé tvary, dosáhneme schopnosti tyto prvky opakovat se stále stejným tvaroslovím. Přesně vymezené tvary daného návrhu jsou nezbytné k tomu, abychom je mohly vyrobit. Na geometrických formách si také lépe uvědomujeme, jaké fyzikální síly probíhají mezi jednotlivými formami a tvary.

„Ve chvíli, kdy výtvarník, architekt vytvářejí v představě svůj záměr, promítá se do něho prostřednictvím abstraktního myšlení také ta stránka vlastností tvarů, která je v bezprostřední souvislosti s kategoriemi geometrie. Protože jeho cílem není napodobení přírodních forem, ale vytvoření nové formy, závislé na účelu určeném lidskou potřebou, jeho myšlení pracuje s fyzickou realitou již v abstrahované podobě. Tím se do určité míry od přírody vzdaluje. Toto vzdalování však nemůže být absolutní. Člověk musí pracovat s materiálem daným přírodou, poznávat přírodní zákonitosti, ale i jevy společenské povahy.“ [2]

3.1 Přírodní útvary a geometrie

V přírodě všude kolem nás se nachází nespočet různých tvarů, forem, zakřivení a oblín. Na první pohled se může zdát, že v přírodě není možné najít naprosto přesně kolmé stéblo trávy nebo stonek květiny. Z hlediska morfologické typologie existují v přírodě útvary od naprosto volných forem (mrak) až po přísně geometrické formy (jednobuněčné řasy). Jen výjimečně se ve volné přírodě můžeme setkat s absolutním tvarem přímky. Je to například zatížené svislé vlákno pavučiny nebo hrana krystalu.

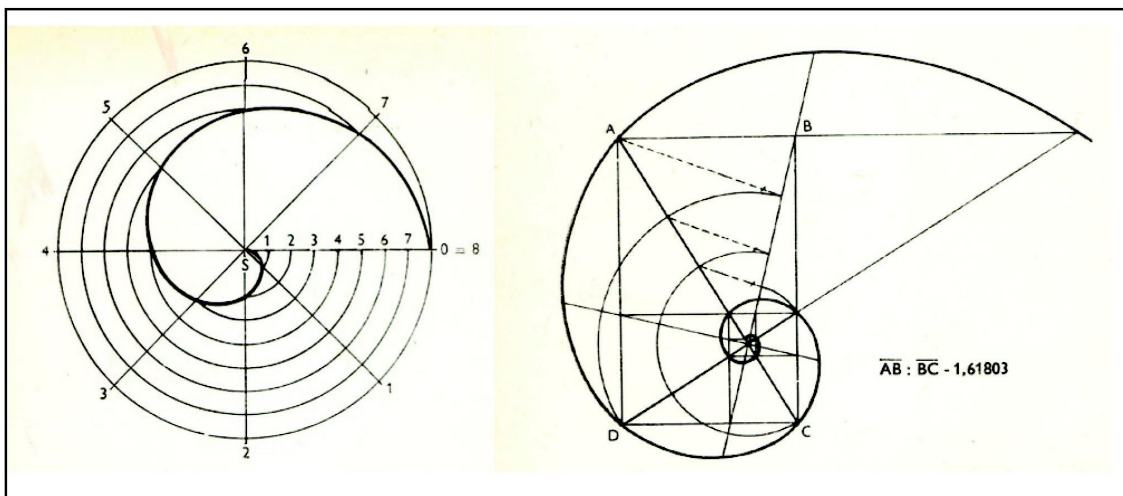
Obr.15. Ukázka volné formy útvaru až po přísně geometrické formy.

3.1.1 Ukázka geometrických forem v rostlinné říši

V botanice je možné nalézt několik geometrických forem. V této podkapitole jsem se zaměřila na ukázkou geometrické formy tzv. závitnice, která je podle mě nejlépe zřetelná.

„Závitnici (spirálu) tvoří bod sunoucí se po paprsku rovnoměrně se otáčejícím kolem pevného bodu k počátku pólu. Otočením paprsku o 360° vytvoří sunoucí se bod jeden závit. Tvar křivky je závislý na posuvu bodu a otáčení paprsku. Z hlediska vnímání vzbuzuje tato křivka pocit soustředivé, ale pružné síly a energie.“ [2]

„Logaritmická spirála, jejíž tvarový přírůstek je závislý na funkci úhlu, obsažený v obdélníku zlatého řezu.“ [2]

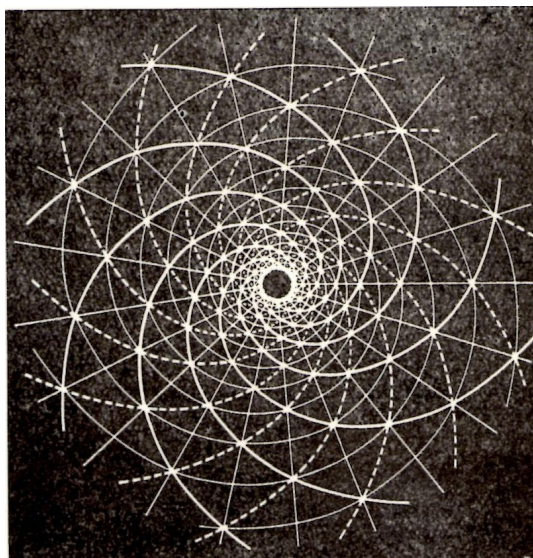

Obr.16. Závitnice (spirála) a logaritmická spirála.

Spirálová forma se v botanice vyskytuje například v řazení jader slunečnicového plodu. Spirála je také součástí popínavé rostliny zvané Mučenka, která se svými spirálovitými úponky přichycuje například k plotům nebo tyčím.

Obr.17. Řazení jader slunečnicového plodu.

Obr.18. Geometrické schéma rozložení jader slunečnicového plodu.

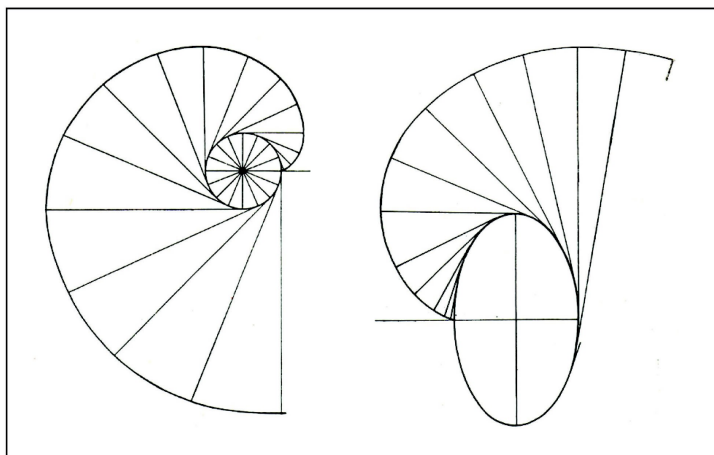

Obr.19. Mučenka – vegetativní forma závitnice.

3.1.2 Ukázka geometrických forem v živočišné říši

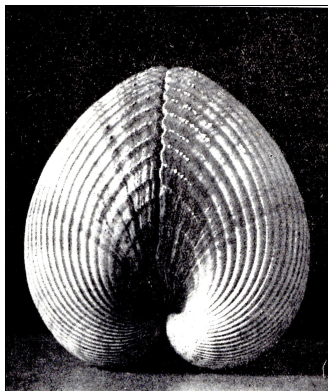
Jako ukázkou geometrie v živočišné říši jsem si vybrala lastury mořských živočichů. Tyto velice krásně tvarované formy vycházejí z geometrického schématu tzv. evolventy (odvinovky).

„Evolventa je zvláštním druhem křivky. Vzniká valením přímky po křivce nebo ji vytváří začátek niti, který je z určité křivky odvinován.“ [2]

Obr.20. Evolventa (odvinovka) kružnice a evolventa elipsy.

Na vápenných schránkách mořských mlžů například Zejovky Pacifické, je ve spodní kloubové části dobře patrné geometrické schéma evolventy.

Obr.21. Vápenná schránka Zejovky Pacifické.

Nejčastěji viditelná geometrická forma v přírodních útvarech, která je vytvořena živočichem, v tomto případě hmyzem je podle mého názoru pavoučí kruhová síť.

Pavučina je přírodní stavba, kterou vytváří pavouci pomocí snování lepkavého vlákna za účelem lapení hmyzu. Pavoučí vlákno má vynikající pevnost a pružnost. Kruhová síť je dokonalou konstrukcí. Její výhoda spočívá především v tom, že na ni pavouk spotřebuje poměrně málo vlákna a přitom získá značnou lovnou plochu.

Kruhová pavoučí síť je tedy geometrickým schématem kruhu. Ze středu kruhu směrem ven se odvíjí úsečky, které jsou rovnoměrně rozloženy po obvodě kruhu. Mezi těmito úsečkami jsou v centrální soustředné kompozici uspořádány další propojovací kruhové části.

Obr.22. Dvě kruhové pavoučí sítě nad sebou.

4 SVATBA

Svatební obřad je životním a důležitým okamžikem v životě většiny lidí. Svatba je chápána jako důležitý zlomový okamžik, od kterého se odvíjí společný život dvou partnerů. Svatba byla vždy chápána jako oslava života a očekávalo se, že z tohoto svazku vzejde nový život.

4.1 Svatební obřad v minulosti

Svatební obřad v minulosti byl chápán jako velká událost. Okamžikem svatby se život novomanželů spojil v mnoha případech až do konce života jednoho z manželů. V minulém století a samozřejmě dříve se manželé nerozváděli tak často jako dnes. Rozvod byl chápán jako pošpinění rodiny a ostatní lidé v okolí se potom na dotyčné dívali skrz prsty. Mohlo se tedy stát, že spolu manželé zůstávali jen proto, že jim okolí a zvyky dané dobou nedovolovali rozvést se, ač to nebylo právně zakázáno.

Svatba byla také samozřejmostí pro každou mladou ženu. Svobodná matka nebyla ve společnosti chápána rovnocenně, tak jako dnes. Lidé si z takovýchto žen dělali posměšky a ani na jejich děti mezi ostatními vrstevníky nebyl brán zřetel. Svobodné matky se ve většině případů již nikdy nevdaly, protože to nedovolovaly mezilidské a společenské vztahy a zvyky.

Svatba v minulosti samozřejmě nebyla jen otázkou lásky, hrály zde velkou roli i peníze ženicha nebo věno nevěsty.

V mnoha případech byla svatba dohodnutá předem rodiči nastávajících manželů. Mám na mysli hlavně panovníky a bohatší buržoazii, kdy výběr nastávajících nevěst či ženichů měli na starosti rodiče a jejich děti si byly přislíbeny již v raném věku. Z hlediska panovníků byla svatba důležitý politický počín, kdy se díky svatbě jejich dětí dohodl a ustanovil mír mezi dvěma královskými zeměmi.

4.2 Svatební obřad v současnosti

V dnešní uvolněné době z hlediska společenských vztahů je otázka svatby velice příjemné téma. Na mladé páry, již není kladen takový tlak okolí, společnost se změnila, nikdo nás

do svatby netlačí a nenutí, vše je ponecháno na osobním rozhodnutí. Ze svatby se stal snad ve všech případech životní příjemný okamžik.

V současnosti vznikají společnosti na zařizování okázalých svateb se všemi náležitostmi. Můžeme si tedy všimnout, že se někdy ze svatby stává mediální nebo komerční záležitost a střed porovnávání, kdo ze slavných celebrit bude mít honosnější, krásnější a dražší svatbu.

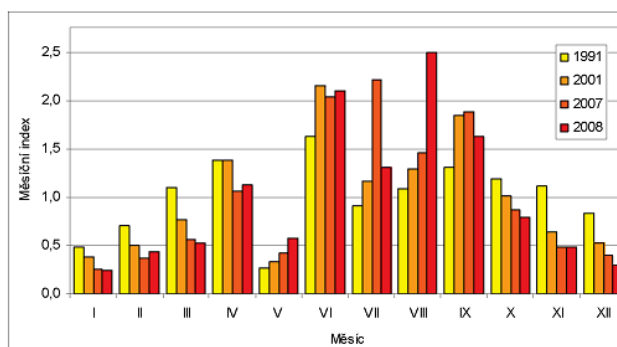
Na rozdíl od dob minulých se také zvýšila věková hranice novomanželů, věk se nejčastěji pohybuje okolo 25 – 35 let u nevěst, u ženicha je věková hranice velice různorodá, ve většině se jedná o překročení 30 let.

Svobodné matky nebo rozvedené ženy se v dnešní době nemusí obávat posměchu, dnes je to již naprosto běžná věc. Rozvedených manželských párů ve statistikách přibývá každým rokem. Je to způsobeno snad nezodpovědností manželů, nebo rušnou a ziskuchtivou dobou, od které chce každý dostat co nejvíce a nedokáže se spokojit s tím co má?

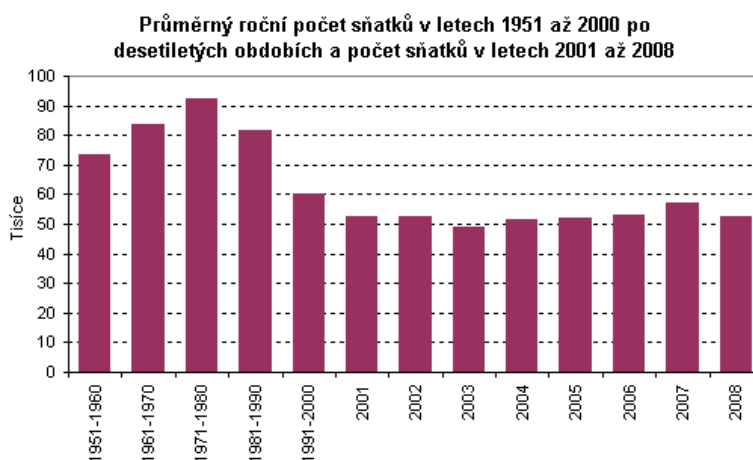
Stává se také, že je svatba v názorech určitých lidí chápána jako zbytečná. Je to tím, že přemýšlí nad otázkou peněz, kolik je svatba bude stát, kolik věcí se musí zařídit, atd. Můžeme si tedy povšimnout, že v České republice přibývá rodin, kde rodiče tvoří nesezdaný pár.

Od roku 2006 platí v České republice zákon o registrovaném partnerství. Jedná se o uzavření manželství dvou partnerů stejného pohlaví. Tento krok v uvolnění společenských vztahů byl ještě nedávno nepředstavitelný a v některých jiných státech stále je. [25, 26]

Sezónnost sňatečnosti, 1991-2008

graf.1. Sezónnost sňatečnosti, 1991 - 2008

graf.2. Průměrný roční počet sňatků v letech 1951 - 2008

4.2.1 Svatební kaple v minulosti

Pro svatební obřady novomanželé nejčastěji volili tradiční místa, nejčastěji se jednalo o kostely, zámky, kapličky, radnice, málokterý pár se rozhodl pro svatbu na neobvyklém, výstředním místě. Všichni lidé volili klasická místa, která v sobě nesla bohatost okamžiku, který je hodný svatebnímu obřadu.

Gotické kostely v sobě nesou monumentalitu, ale také vzájemnou lehkost v provázání mohutného zdiva s jemnou klenební kresbou. Uvnitř gotického kostela je nádherná čistá obdivuhodná atmosféra souznění a klidu.

Obr.23. Gotický kostel sv. Bartoloměje v Plzni.

4.2.2 Svatební kaple v současnosti

Soudobé svatební kaple či kostelíky s možností svatby jsou v dnešní době velice různorodých tvarů, forem a celkové koncepce návrhu. Stále oblíbenějším trendem se stává svatba na nějakém neobvyklém místě nebo v přírodě.

Protože návrh svatební kaple inspirované tvarem mamuta úzce souvisí s přírodou, vybrala jsem jako ukázky svatebních kaplí takové stavby, které jsou vybudované na místech obklopených zelení a přírodou. Tyto stavby jsou podle mě dokonalou kombinací příjemně prožitého zážitku ze svatby s pozitivním působením okolní přírody.

- **Leaf Chapel** / kaple ve tvaru listu /, Japonsko, 2004

architekti: Astrid Klein, Mark Dytham

Tuto pozoruhodnou svatební kapli ve tvaru listu navrhli architekti Astrid Klein a Mark Dytham. Svatební kaple je postavena v Japonsku v hotelovém komplexu Kobučizawa na ostrově Honšú. Kapli tvoří dva „listy“ – skleněný a ocelový s perforovaným květinovým vzorem, kterým dovnitř proniká světlo. Kaple je obklopena přírodou, s níž se snaží být v harmonii. Okolo kaple je jezírko s červenými kapry, ti jsou pro asijskou kulturu symbolem štěstí. [20]

Obr.24. Leaf Chapel.

- **Reading between the Lines** / čtení mezi liniemi/, Belgie, 2011

architekti: Pieterjan Gijs, Arnout Van Vaerenbergh

Tento sluncem prozářený kostel navrhli architekti Pieterjan Gijs a Arnout Van Vaerenbergh. Kostel je sestaven z ocelových plátů a podpěr, kterými pronikají sluneční

paprsky. Myšlenka typického venkovského kostela je zde přetransformována do podoby uměleckého díla. Stavba na nás působí z dálky jako pevná a stabilní, pokud přijdeme blíž, vidíme, že je kostel křehký a subtilní. [24]

Obr.25. Reading between the Lines.

- **Kaple La Estancia**, Mexiko, 2008

architekti: BNKR arquitectura

Skleněná svatební kaple v tropické mexické zahradě La Estancia je postavena podle tradičního mexického stylu koloniálního baroka. Svatební kaple je prosklená, protože architekti usilovali o zasazení kaple do zahrady aniž by porušili její soudržnost. V oltářní stěně je vyjmutý kříž, který tvoří okno, kterým vzniká přímý průhled do zahrady. [16]

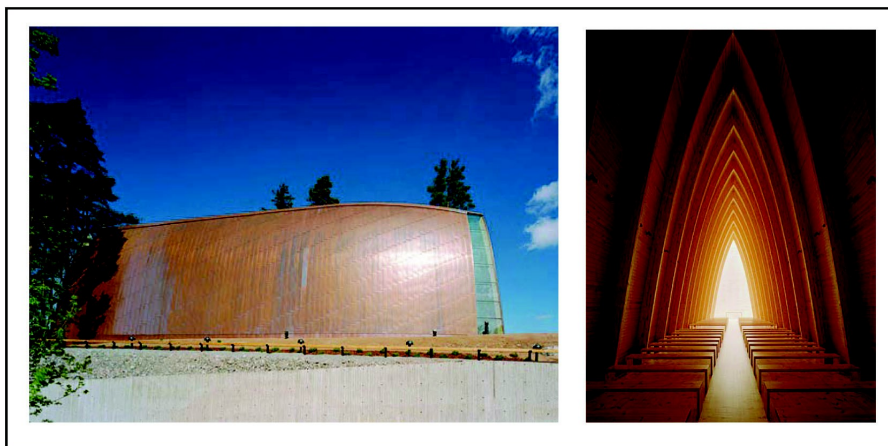
Obr.26. Kaple La Estancia.

- **Kaple svatého Jindřicha**, Finsko, 2005

architekt: Matti Sanaksenaho

Kaple inspirovaná tvarem ryby a lodě vznikla ve finském městě Hirvensalo. Tato stavba je z vnější strany pokryta měděnými pláty, stěny v interiéru jsou obloženy piniovým dřevem.

[17]

Obr.27. Kaple svatého Jindřicha.

- **Alto Vista Chapel**, Karibik, 1952

Dnešní podoba kaple je přestavbou z roku 1952. Kaple stojí na základech původního kostela, který byl postaven roku 1750. Kaple je oblíbeným místem, kde se odehrávají svatební obřady. Kolem kaple jsou v půlkruhu rozesety lavice pro svatebčany. [10]

Obr.28. Alto Vista Chapel.

- **Kaple Valleacerón**, Španělsko, 2001

Architekti: S-M.A.O. Sancho Mandridejos Architecture Office

Kaple je obklopena horskou přírodou. Koncept této kaple je založen na skládání hmot, inspiraci architekti našli ve skládání papíru - origami. Ve stavbě je spojení těžkého monolitického betonu a geometrických čistých forem. [18]

Obr.29. Kaple Valleacerón.

Svatební kaple v Las Vegas

Jako protiklad k předešlému výběru kaplí uvádím svatební kaple v městě hazardu v Las Vegas. Určitý typ lidí považuje tyto stavby za vhodné místo k sňatku. Tyto místa jsou poměrně známá díky skandálům amerických hvězd.

Obr.30. Svatební kaple v Las Vegas.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 KONCEPCE NOVÉHO OSÍDLOVÁNÍ – INSPIRACE PRINCIPY NOMÁDSTVÍ A TVAROSLOVÍM MAMUTA

Mamut se v tomto návrhu stal motivem a tvarovým vymezením pro společnou koncepci nového osídlování krajiny. Jak vysvětluji v teoretické práci, hlavním ideovým hlediskem je nomádství a celkový přístup nomádů k nenarušování krajiny. Zadáání nového principu osídlování je velice široký a obsáhlý pojem, proto byl všem studentům, kteří se zabývali touto problematikou zadán stejný inspirační zdroj – mamut, abychom se určitým směrem vymezili a sjednotili. Každý ze studentů pracoval na svém projektu samostatně, vzniklo tedy spoustu různých nápadů, jak osídlovat krajinu novými objekty, které mají sjednocující prvek tvarosloví mamuta.

5.1 Postupný vývoj návrhu svatební kaple

Prvotně jsem se zabývala tématem nomádství, na základě kterého jsem si ustanovila základní principy, které by měl můj návrh splňovat. Především jsem chtěla navrhnout takový objekt, který by krajinu dokresloval a byl by ve vzájemném souladu s okolím. Také jsem chtěla docílit prolnutí krajiny a působení přírodních vlivů (déšť, sníh, mráz, ostré slunce) s mým navrhovaným objektem. Nomádi, kteří putují krajinou, jsou jí naprosto oddáni a čerpají ze všeho co jim příroda dá, stejně tomu tak bylo i u mamutů. Právě z těchto pro mě důležitých uvědomění jsem se rozhodla celý objekt poddat působení vnějším vlivům. Další princip, který jsem chtěla obsáhnout ve svém návrhu byla charakteristika mamuta a to především jeho monumentálnost, velkolepost, stabilita, sjednocování a vertikální struktura mamutí srsti. S tímto konceptem jsem nadále rozpracovávala tvar objektu.

Po vypracování konceptu jsem se začala zabývat abstrahováním tvaru mamuta, které mi dopomohlo upřesnit podobu navrhovaného objektu.

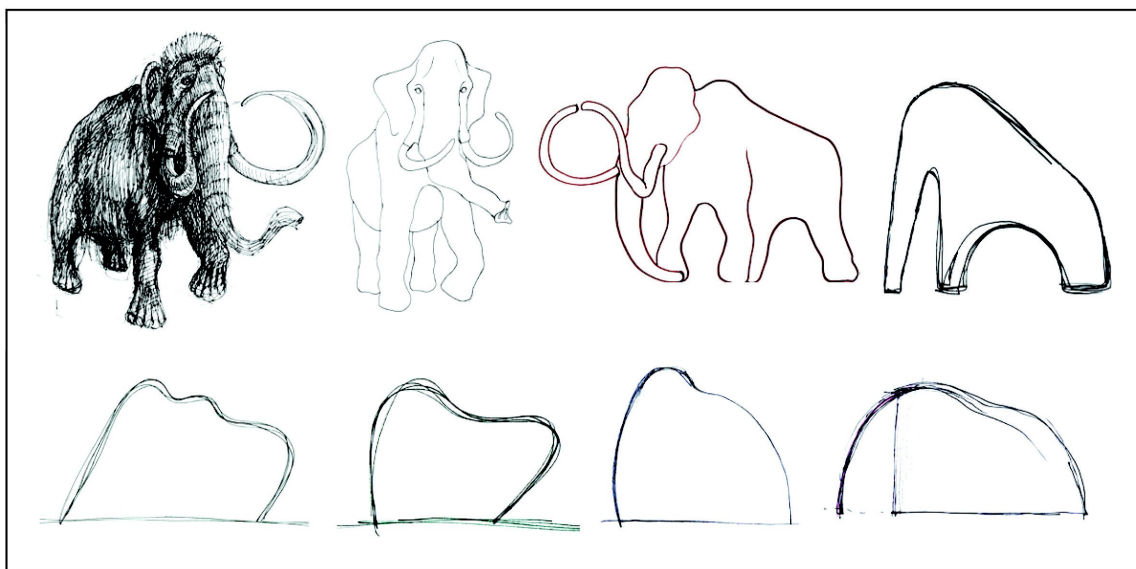
Abstrahované linie tvaru mamuta jsem nadále zpracovávala v pracovních modelech, v kterých jsem si uvědomovala působení tvarů na člověka, měřítko objektu, začlenění do okolního prostoru, vnější a vnitřní prostor objektu. S čím dál větším upřesňováním formy objektu jsem dospěla k určení její funkce. Navržený tvar objektu mi

stále připomínalo sakrální, harmonické a klidné prostory, proto jsem se rozhodla pro vytvoření svatební kaple, která pro mě nese všechny tyto atributy. Po určení funkce jsem v pracovních modelech rozvíjela již konkrétní uchopitelné téma svatby. Výsledný návrh následně upravuji a doplňuji o nezbytné technické a konstrukční prvky.

Celkový vývoj návrhu svatební kaple uvádím v příložené dokumentaci A3 paré, v které jsem zdokumentovala postup od počátečních skic až po finální model, konstrukční řešení a technické výkresy.

5.1.1 Abstrahování popisného tvaru mamuta

V této fázi návrhu jsem nacházela hlavní linie, které vystihují obrysovost mamuta a snažila jsem se je zjednodušit. Pro stylizaci popisného tvaru mamuta mi byly inspirací jeskynní pravěké malby, které krásně vystihují podstatu zvířete. Dalším zdrojem byly fotografie mamutích kosterních pozůstatků a klasické reálné vyobrazení mamuta, jak vypadal když ještě žil. [7]

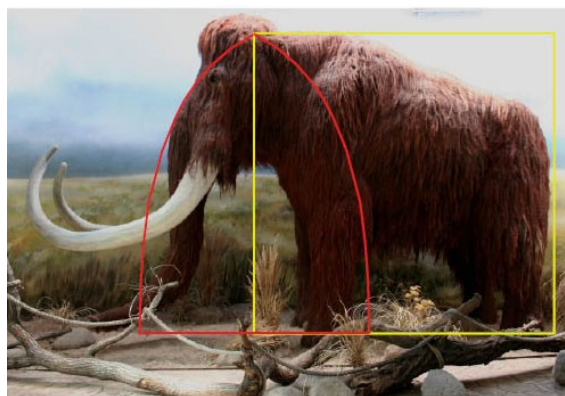
Obr.31. Ukázka stylizací mamuta

5.1.2 Rozložení celkového tvaru mamuta do geometrických forem

Po určité chvíli abstrahování tvaru mamuta jsem objevila obrázek, na němž je mamut vyobrazen z profilu (Obr.32). Tento jednoduchý a výstižný obrázek zvířete mi napomohl k tomu, že jsem v celkovém tvaru mamuta začala nacházet geometrické formy. Toto zjištění a uvědomění si těchto obsažených geometrických forem se stalo stěžejním ve vývoji celé formy a tvaru svatební kaple.

Obr.32.Mamut z profilu

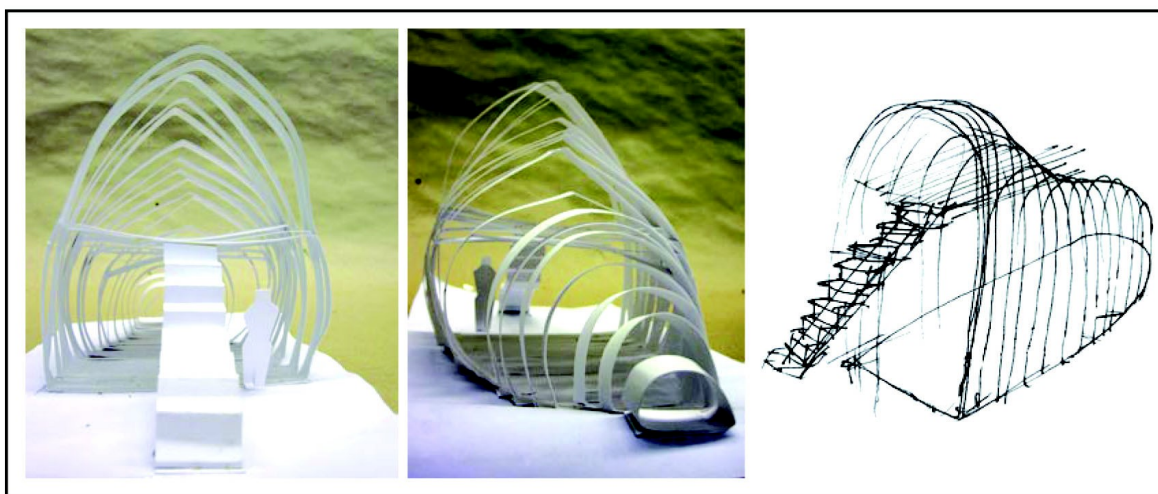
Obr.33.Vyznačené geometrické formy vycházející z tvarosloví mamuta.

Na obrázku č. 33 jsem si rozložila celkovou formu mamuta do čtverce, v kterém je obsaženo tělo a lomeného oblouku, který náleží hlavě a srdci mamuta. Rozdělením celku do těchto dvou částí, jsem začala vnímat hmotu obsaženou ve znázorněném lomeném oblouku jako centrální místo celého objektu, jelikož zaujímá polohu srdce.

S velikostním poměrem, který je daný závislostí výšky lomeného oblouku a délky objektu jsem od této chvíle pracovala a dále jsem se jej snažila vystihnout a rozvinout v pracovních modelech, které mi pomohly si představit celkovou hmotu a hlavně vnitřní a vnější organický prostor. [6]

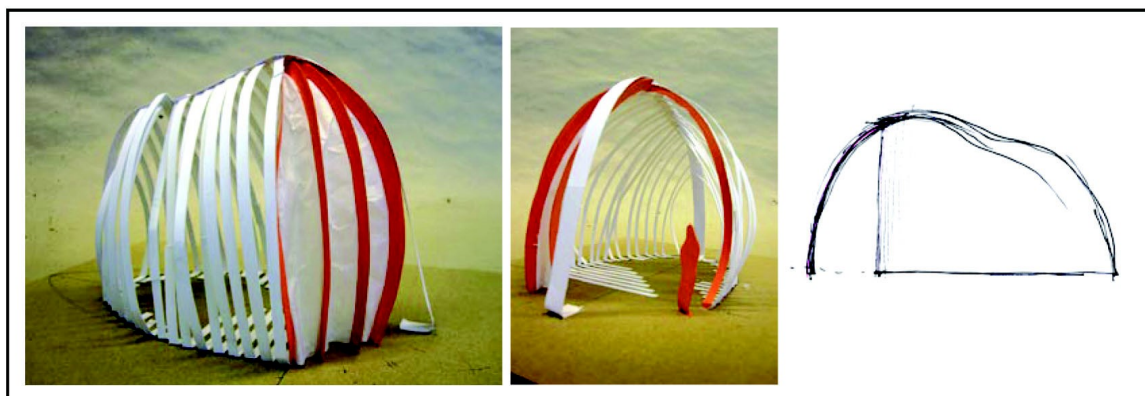
5.1.3 Vývoj svatební kaple v pracovních modelech

Pracovních modelů jsme při návrhu svatební kaple vytvořila několik. Pracovní modely mi umožnily okamžitou odezvu na jakoukoli změnu v tvaru nebo v měřítku. V následných fotografiích modelů uvádím pouze nejdůležitější, u kterých došlo k výrazným změnám při vývoji svatební kaple. Celková dokumentace pracovních modelů je součástí přiloženého A3 paré.

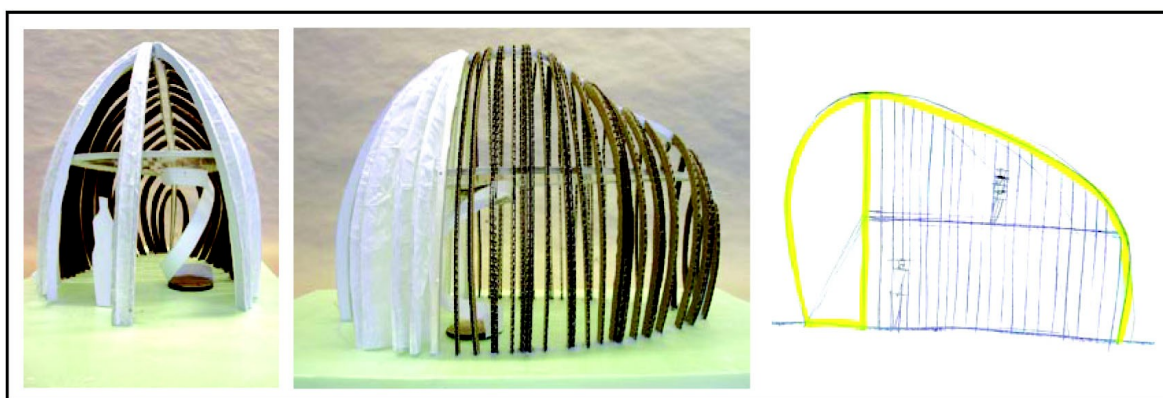
Obr.34. Pracovní model – otevřená přední část.

Na obrázku č. 34 je první model vytvořený na základě abstrahovaného tvaru mamuta. V této části navrhování tvaru objektu jsem si ještě neurčila přesnou funkci, pro kterou bude objekt sloužit. Myslím, že to pro mě byl vhodný postup, protože jsem neztrácela čas uvažováním nad tím, co vlastně budu tvořit a mohla jsem navrhovat ihned. Funkce pro navrhovaný objekt vyplynula sama. V tomto modelu jsem si uvědomila relativně násilné zakončení přední části a dále jsem pracovala s variantou zaklenutí prostoru otočným vějířem.

Obr.35. Pracovní model – půlkruhový otočný vějíř.

Obrázek č. 35 znázorňuje model, který má již svou přední část chráněnou otočným vějířem. Od prvopočátku pracuji s představou, že bílé papírové pruhy na modelu by ve skutečnosti tvořily dřevěné lamely. Tato myšlenka vznikla na základě výběru přírodních materiálů i inspirací vertikální strukturou mamutí strsti.

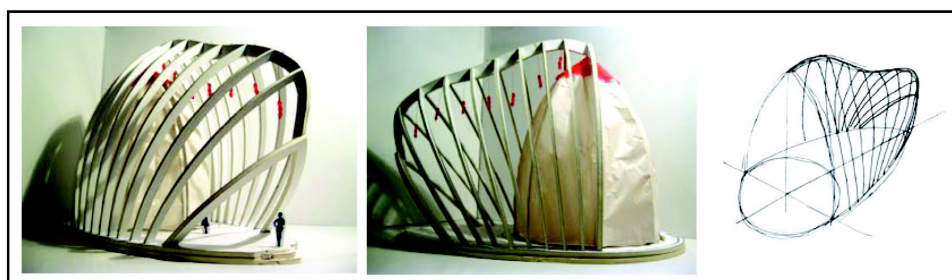
Obr.36. Pracovní model – prosklené patro.

Na obrázku č. 36 je model se skleněným patrem, které umísťuji v horní části objektu. Pro sklo jsem se rozhodla, aby patro zdánlivě nenarušovalo vnitřní prostor stavby. Po zjištění, že by skleněné patro muselo být podpíráno horizontálními podpěrami přes celou jeho šířku, rozhodla jsem se opustit od rozdělení stavby na dvě části a ponechat objekt prázdný a čistý. Můžeme tak vnímat sakrální atmosféru lomených dřevěných oblouků.

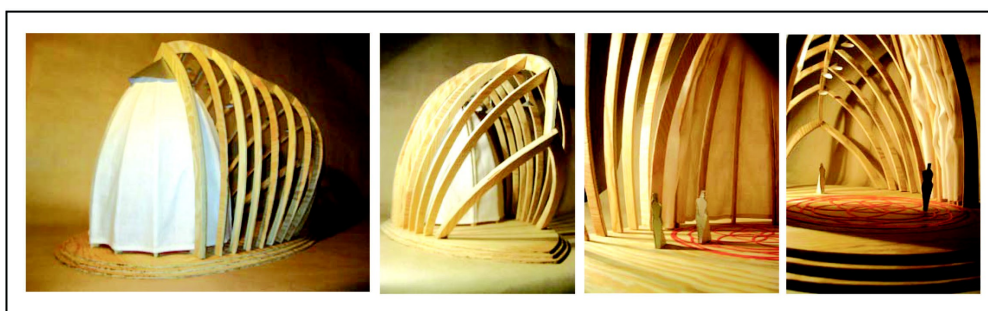
Obr.37. Pracovní model - vznik uzavíratelné kaple.

V pracovním modelu na obrázku č. 37 pracuji s protočením vnějšího oblouku do vnitřního prostoru objektu. Vzniká tak centrální část, která se dá díky otočnému vějíři variovat do různých poloh. V této části návrhu mi díky tvaru a příběhu objektu vyplynula jeho vhodná funkce a tou se stala svatební kaple.

Obr.38. Pracovní model – zadní vstup.

V pracovním modelu na obrázku č. 38 pracuji s podobou nového vstupu do zadního prostoru kaple. V předešlých modelech jsem zadní část ponechávala uzavřenou, což se ukázalo jako nevhodné řešení. Nový vstup je řešen stejnými prvky jako celá svatební kaple. Zadní vstup navazuje na postupně sklápějící se žebra a opakuje symboliku portálu.

Obr.39. Pracovní model – konečný tvar.

V poslední části návrhu tvaru bez konstrukčních zpevňujících prvků jsem došla k podobě, která je znázorněná na obrázku č. 39. Svatební kaple se v konečné podobě skládá z hlavního portálu, sedmi sklápějících se žeber a zadního portálu. V předchozí verzi je svatební kaple tvořena dvěma portály a osmi sklápějícími se žebry. Centrální prostor uzavíratelné kaple je podpořen červenou mandalou, která je přes celou plochu uzavíratelné části.

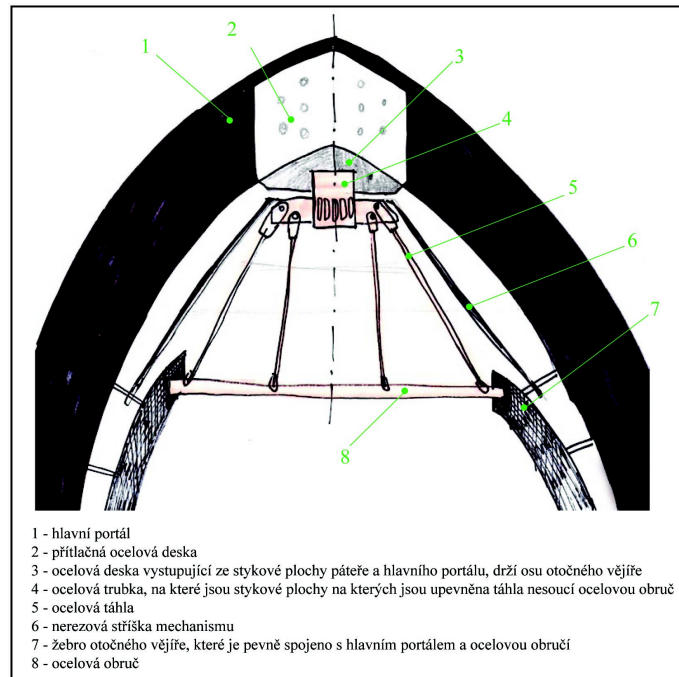
5.2 Symbolika otočného vějíře

V této podkapitole bych chtěla vysvětlit hlavní smysl otočného vějíře, který pokládám za centrální místo celé svatební kaple. Kruhový otočný vějíř nebyl součástí objektu od prvopočátku, k této myšlence jsem došla postupným vývojem a prací s vnitřním prostorem svatební kaple.

Uzavírající otočný vějíř provází a doplňuje celý příběh stavby. Sestavila jsem si jednotlivé fáze otočného vějíře - celkové uzavření, uzavření z přední části, uzavření z vnitřní části a otevřený vějíř ke stranám hlavního portálu. Práce s otočným vějířem rozdělila celý objekt a jeho vnitřní prostor do čtyřech různých podob a nálad. Každá poloha otočného vějíře navozuje odlišnou atmosféru vnímání prostoru.

Mechanismus otočného vějíře je uchycen v horní části hlavního portálu. Pro stabilizaci je ocelová kolej pevně přichycena ke dvěma žebřům po stranách hlavního portálu, které se neotáčí a jsou pomocí ocelových tyčí spojena s hlavním portálem. Ze stykové plochy mezi páteří a hlavním portálem vychází směrem dolů ocelová deska, na které je ze spodu přivařena ocelová trubka. Na této trubce jsou přivařeny styčné plechy, ze kterých jsou vedena táhla držící ocelovou kolej. Horní plocha ocelové kruhové koleje je z ohýbaného U profilu, po kterém se pohybují jednořadová kuličková ložiska, držící otáčející se žebra vějíře. Vějíř se skládá ze 14 žeber, z toho jsou dvě nepohyblivá a zajišťují stabilitu. Na betonovém základě je umístěna ocelová kolej, která je vyvedena až na úroveň dřevěné pokládky z teakového dřeva. Toto provedení je nutné, protože je potřeba zajistit co nejužší mezeru v dřevěné podlaze. Žebra vějíře obíhají v této úzké kolejničce pomocí přidaných koleček, kterými jsou opatřeny ve spodní části. Na dřevěných otáčejících se žebrech je

přípevněno bílé plátno, které obaluje celý vějíř. Celým mechanismem musí pohybovat motor, který je skryt pod centrálním prostorem. Jsem si vědoma, že k prostoru s motorem musí být přístup v případě údržby a kontroly, proto bych volila řešení „šachty“ v okrajovém místě svatební kaple. [33]

Obr. 40. Kresba mechanismu vějíře v horní části.

5.2.1 První poloha otočného vějíře – úplné otevření

Celý vnitřní prostor je propojen s okolím, je volně průchozí. Probíhá souznění s okolní krajinou. Prostor na člověka působí volně, vzdušně.

5.2.2 Druhá poloha otočného vějíře – otevření do vstupního prostoru

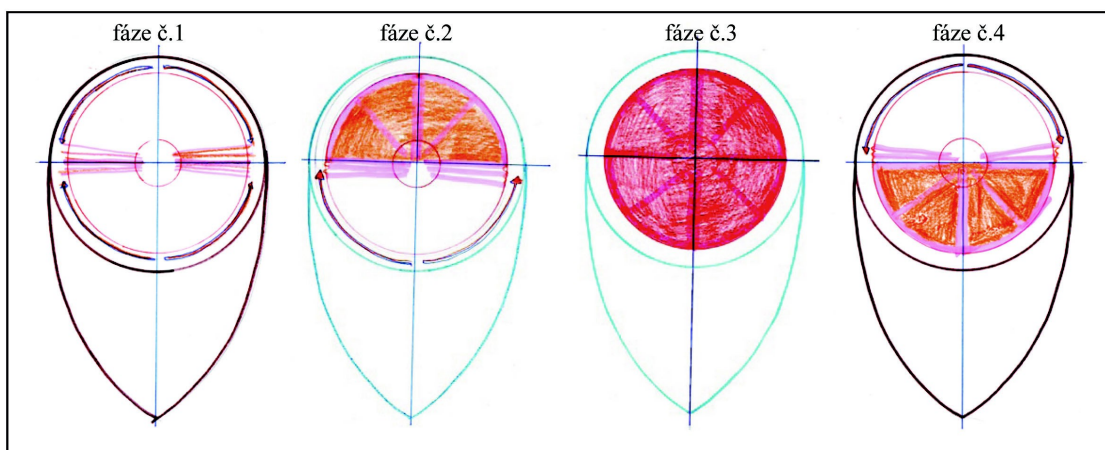
Prostor uvnitř je vnímán jako kostel s uzavřenou apsidou. Svatebčané vstoupí zadní zúženou částí a pokračují dál až do středu, který je zvýrazněn červenou mandalou. Tato fáze slouží k nastoupení svatebčanů do apsidy, kde se zastaví (přední část je uzavřená). Po nastoupení a zklidnění atmosféry se vějíř uzavře i z druhé strany a vznikne kapele.

5.2.3 Třetí poloha otočného vějíře – uzavření

Svatební kaple vytvořená po úplném uzavření vějíře tvoří samostatný prostor oddělený od vstupní části. Uvnitř kaple se soustřeďuje energie v kruhu, v tomto momentu je zde nejkoncentrovanější ze všech čtyř fází. Centrální prostor kaple je zvýrazněn červenou mandalou. Kolem dvojice sedí na polokruhových lavicích svatebčané. Prostor je osvětlen se shora, přes plátno vějíře proniká dovnitř podružné tlumené světlo. Mechanismus vějíře je krytý nerezovou stříškou. Atmosféra je zde stmelující a vyrovnaná. V tuto chvíli se v prostoru svatební kaple odehrává svatební obřad.

5.2.4 Čtvrtá poloha otočného vějíře – otevření do vnějšího prostoru

V tento okamžik svatby se zde nakoncentrovala silná energie, která se uvolní po otevření přední části vějíře do okolí. Svatebčaní a novomanželé vychází přední částí a vstupují do společného života. Před prostorem kaple je vytvořené kruhové náměstíčko s květinami a lavičkami.

Obr.41. Fáze vějíře.

5.3 Kruhová mandala

Pro zvýraznění centrálního prostoru uvnitř uzavíratelné kaple jsem na dřevěnou podlahu umístila červenou mandalu. Mandala by byla umístěna v rovině s podlahou.

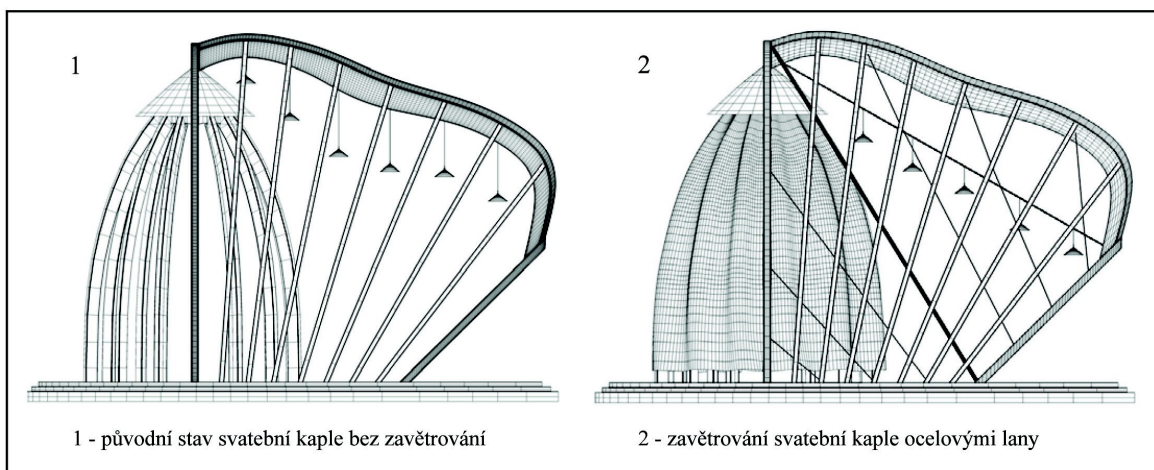
Obr.42. Kruhová mandala umístěná v centrálním prostoru.

5.4 Svatební kaple doplněná o konstrukční zpevňující prvky

Svatební kapli bylo nutné doplnit o konstrukční prvky, které zpevňují její hlavní dřevěnou konstrukci. Celá stavba se tak zpevní a získá potřebnou stabilitu.

5.4.1 Zavětrování svatební kaple

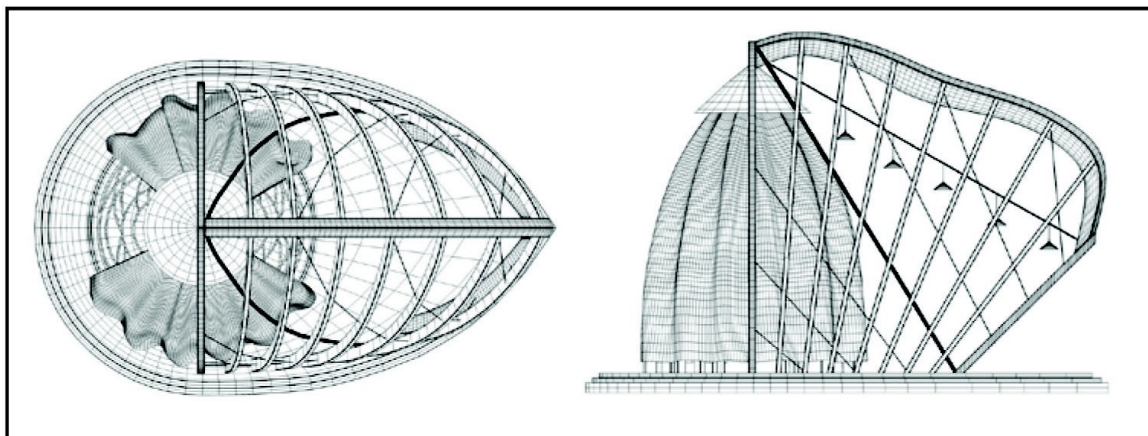
Zavětrování svatební kaple je nutné k tomu, aby si žebra, která jsou poměrně štíhlá a vysoká udržela stále stejný tvar a nedocházelo k jejich prohýbání. Zavětrování ocelovými lany navzájem prováže sklápějící se žebra, která budou stabilizována. [33]

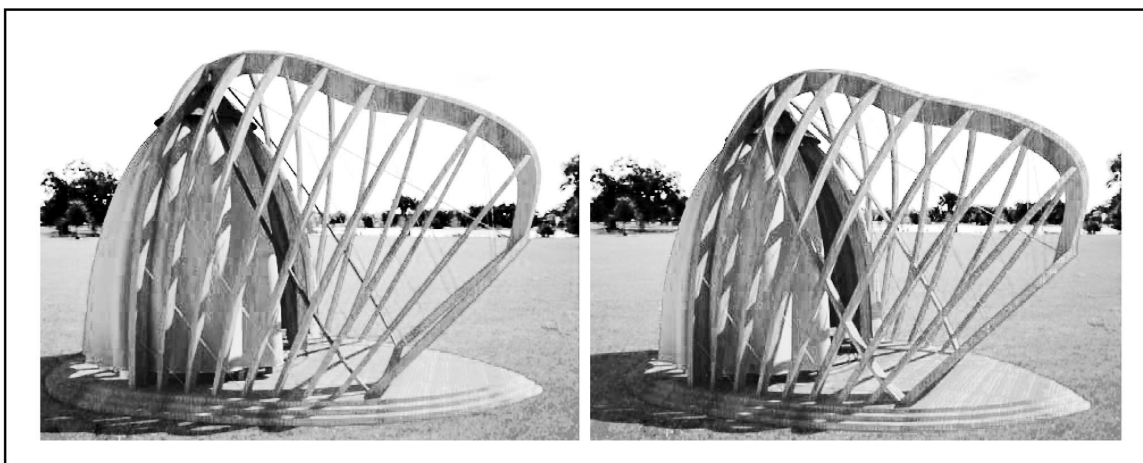
Obr.43. Zavětrování svatební kaple.

5.4.2 Doplnění svatební kaple o ocelovou výztuhu

Konstrukce svatební kaple tvořená dřevěnými lepenými lamelovými nosíky má díky zadnímu portálu při sklonu 45° sníženou pevnost v podélném směru. Proto jsem přistoupila ke zpevnění konstrukce pomocí ocelové výztuhy, která spojuje horní část hlavního portálu se spodní částí spodního portálu a vytváří tak pevnostní trojúhelník. Ocelová výztuha je vedena z vnitřní strany žebér, v kterých jsou ve stykové ploše s výztuhou zapuštěné kovové prvky, ke kterým je ocelová výztuha přivařena.

Obr.44. Ocelová výztuha – půdorys a bokorys.

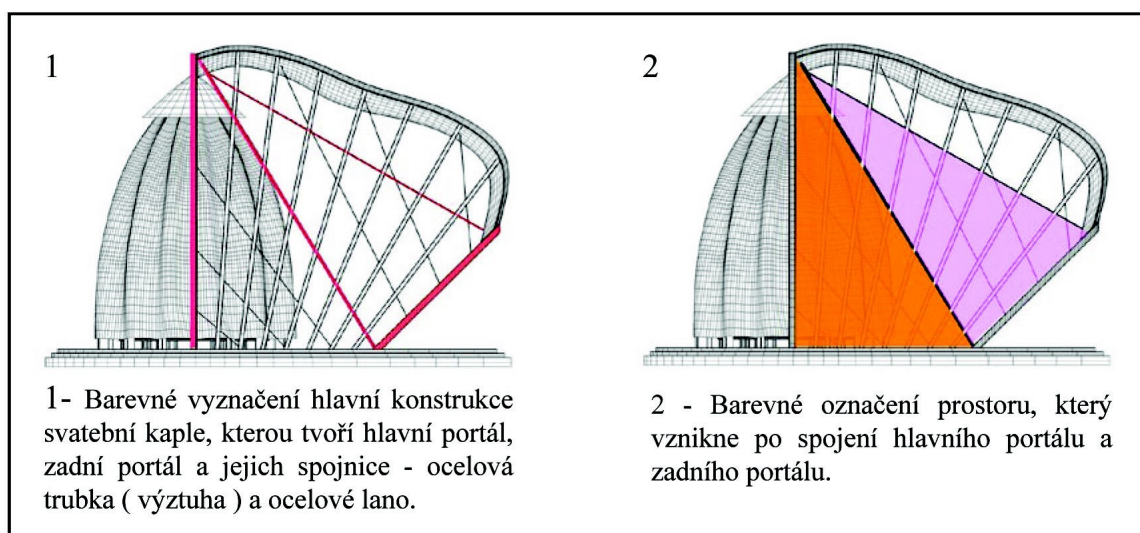
Obr.45. Srovnání ocelové výztuhy se dřevěnou výztuhou.

Na obrázku č.45 jsem uvedla porovnání vyztužení svatební kaple ocelovou výztuhou, což je ocelová trubka o průměru 100 mm a vyztužení dřevěným žebrem, které má stejnou šířku

500 mm jako sklápějící se žebra. Vyztužení ocelovou trubkou je jemnější řešení zpevnění, využití odlišného ocelového materiálu v kombinaci se dřevěnými žebry vytváří zajímavý kontrast.

5.4.3 Zpevňující ocelové lano

Ocelové lano, které spojuje špičku zadního portálu se špičkou hlavního portálu vytváří s ocelovou výztuhou další spojnicí těchto dvou částí. Na ocelové lano zavěšují závěsná světla, která byla v původní verzi zavěšena z páteře svatební kaple. Touto novou spojnicí se vytvořila jasná základní konstrukce, která je zobrazena na obrázku č. 46. Páteř svatební kaple a sklápěná žebra vyplňující prostor kaple jsou v této konečné verzi pouze dokreslujícím prvkem, nenesou hlavní váhu celé konstrukce.

Obr.46. Hlavní konstrukce svatební kaple.

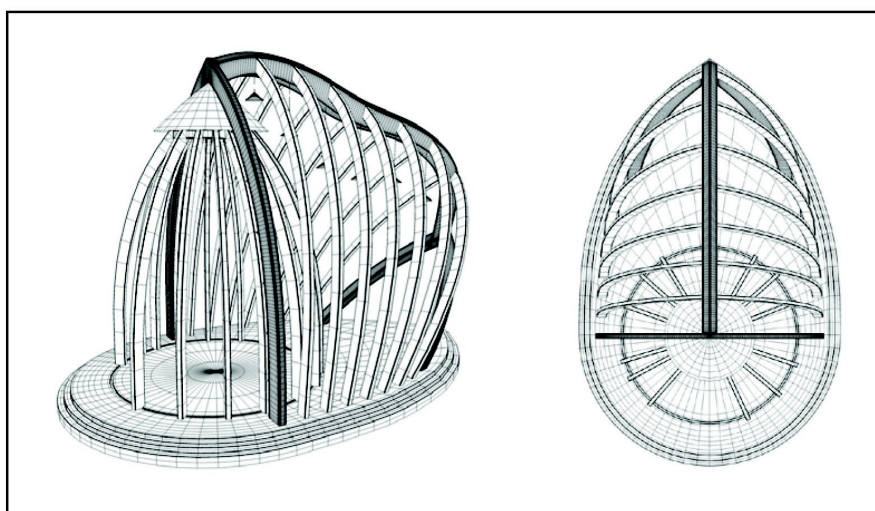
5.4.4 Zpevnění zadního portálu se sklonem 45°

Zadní portál musí být nejpevnějším místem celé svatební kaple, na toto místo je kladen největší tlak. Z tohoto důvodu je zadní portál proveden jako vetknutá konzola do základů, například z monolitického železobetonu nebo z oceli. Tento monolitický prvek je povrchově upraven obložením z modřínového dřeva, takže pohledově vypadá stejně a navazuje na celou dřevěnou konstrukci svatební kaple. [33]

5.5 Změna tvaru podesty

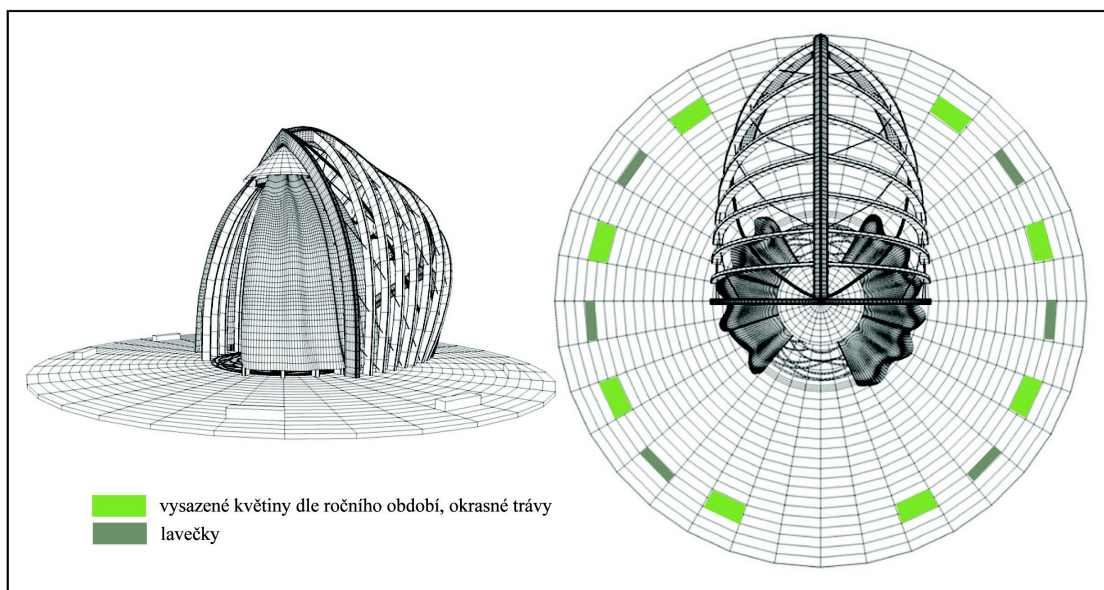
Podesta svatební kaple hraje důležitou roli v celkovém zasazení do krajiny a také umožňuje svatebčanům zpříjemnit okamžiky svatby a vytvořit odpočinkové místo.

S podestou svatební kaple jsem nejprve pracovala pouze jako s dokreslujícím prvkem, který neumožňoval širší využití. Tato podesta měla příliš popisný tvar, který nenechal vyniknout svatební kapli. Původní podesta také příliš nebrala ohled na zasazení do terénu.

Obr.47. Původní tvar podesty.

Nový kruhový tvar podesty dopomáhá více vyniknout samotné svatební kapli. Na rozdíl od původní podesty nekopíruje půdorys celé svatební kaple, ale naopak se její kruhový tvar odvíjí od nejdůležitějšího centrálního bodu a tím je uzavíratelná část svatební kaple. Tímto novým návrhem podesty jsem chtěla podpořit centrálnost objektu a také vytvořit prostor pro svatebčany před vstupem do svatební kaple a důstojné místo po východu ze svatební kaple. Po ukončení svatebního obřadu vyjdou svatebčané z kaple do otevřeného prostoru, který je doplněný o květiny a lavičky.

Obr. 48. Nový kruhový tvar podesty.

5.5.1 Květiny a okrasné trávy umístěné ve výřezech kruhové pokládky

Květiny a okrasné trávy jsou umístěny v pravidelných výřezech v kruhové dřevěné pokládce, jak je znázorněno na obrázku č. 48. Květiny budou dokreslovat atmosféru a navazovat na kruhovou podestu. Výběr květin bych chtěla ponechat v klasické návaznosti na roční období.

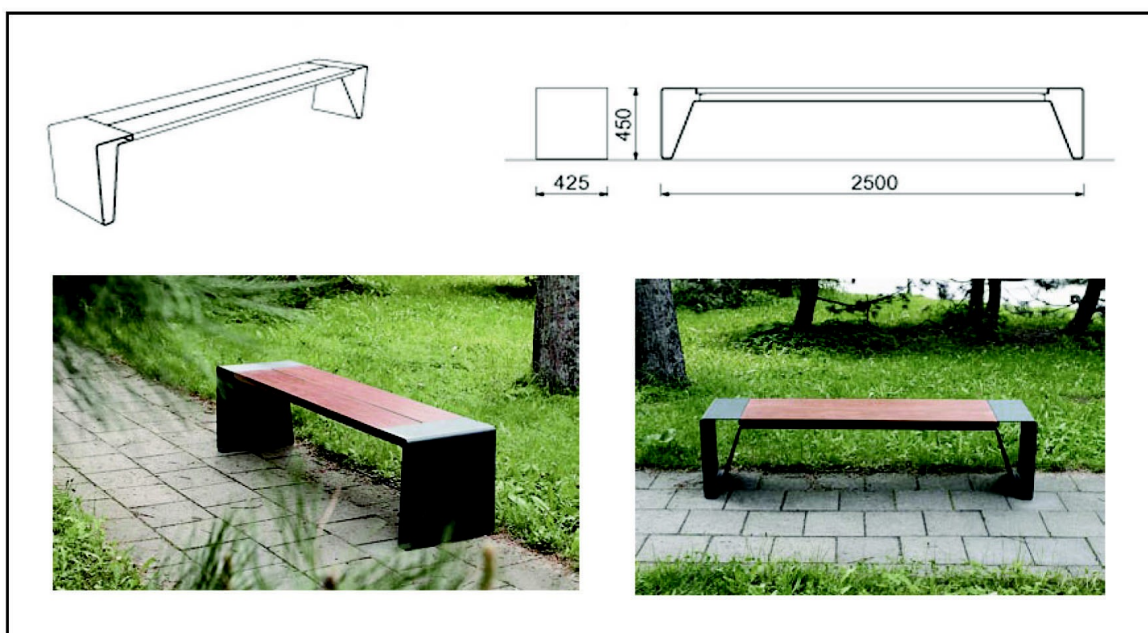
- jaro – narcisy, tulipány
- léto - letničky, růže
- podzim – okrasné trávy

Obr.49. Výběr květin.

5.5.2 Lavečky umístěné na dřevěné kruhové podestě

Lavečky, které jsou umístěné na dřevěné kruhové podestě jsem vybrala od české firmy „mmcité“, která se specializuje na kvalitní design městského mobiliáře. Lavečka má konstrukci z ocelového ohýbaného plechu, který je povrchově upraven vypalováním laku. Sedák lavečky je z tropického dřeva.

Obr.50. Lavečka Radium od firmy „mmcité“.

5.6 Forma a obsah výtvarného díla – svatební kaple

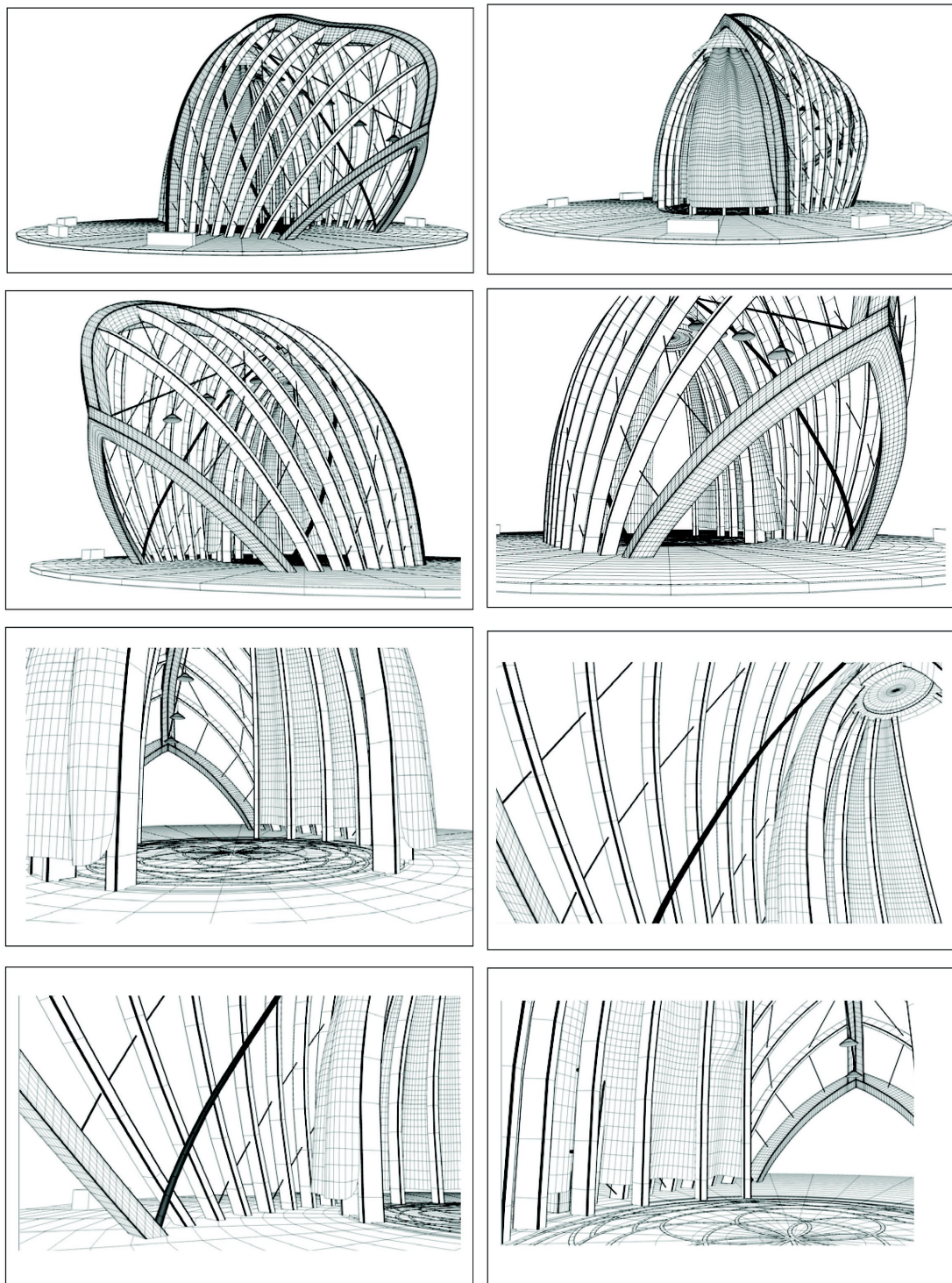
Téma nomádství a mamuta se stalo v mém návrhu stěžejním prvkem, jak po stránce obsahové, tak z hlediska formy. Když říkám „obsah“ myslím tím, příběh celé stavby, který je neodlučitelně a neodmyslitelně spjat s celým návrhem svatební kaple. „Formou“ výtvarného díla mám na mysli, že tvar kaple podtrhuje navzájem její obsahovou rovinu a zároveň v sobě nese prvky odvozené z inspirativního tvaru. Tyto dvě vrstvy výtvarného díla splývají v jednu a pouze tehdy, může být celé dílo pochopitelné.

Svatební kaple svou formou nese abstrahovaný tvar mamuta. Formu svatební kaple spoluvytvářely také emoce, které když se řekne „mamut“ vyvstanou na mysl. Těmito

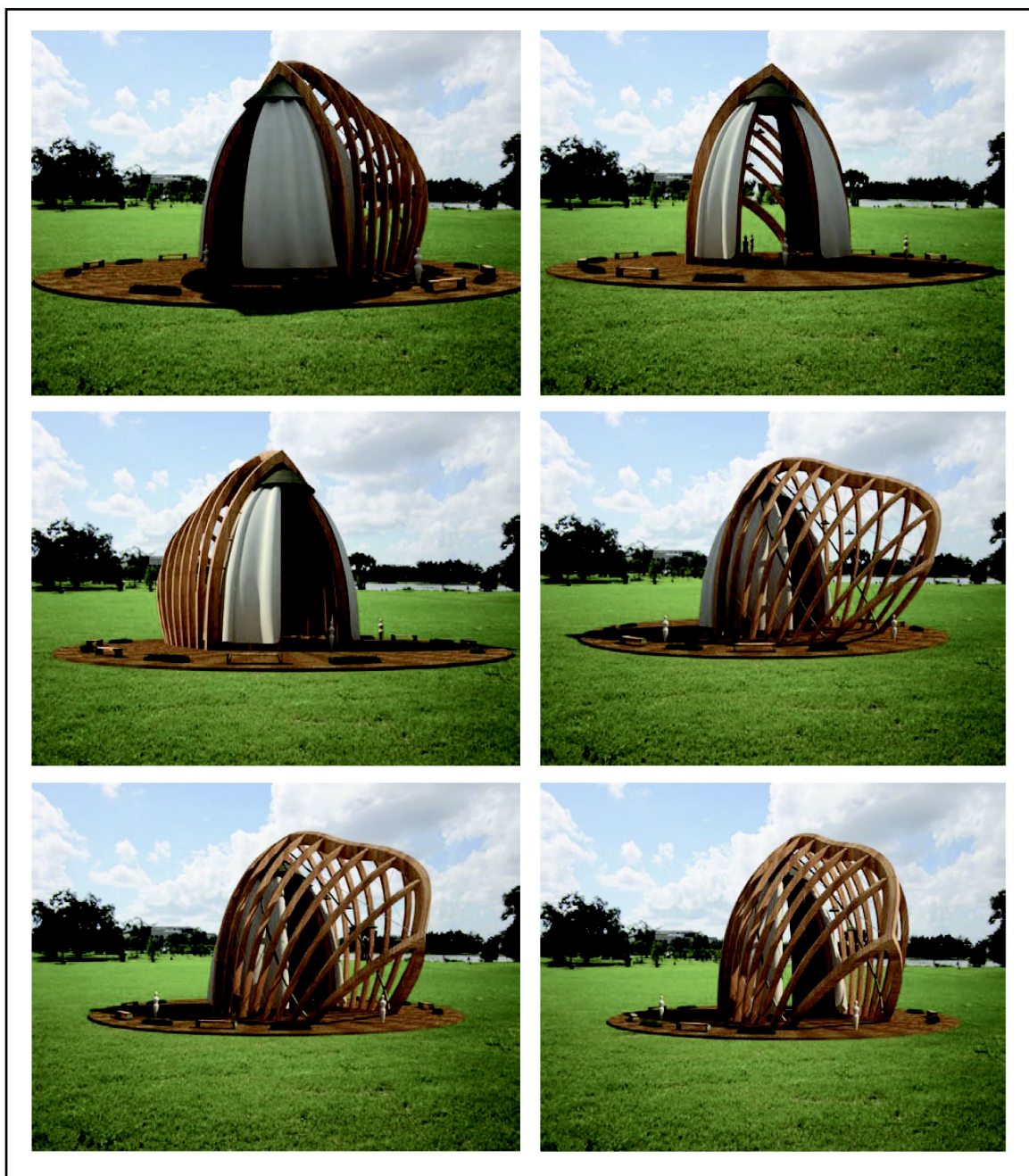
prvky, které mě ovlivňovali při zrodu tvaru svatební kaple, byla velkolepost, síla, sdružování a mohutnost mamuta, která k tomuto zvířeti bezpochyby patří.

Významným prvkem, který dodává celé stavbě honosnost, vznešenost a kostelní atmosféru se stal lomený oblouk, který považuji ve svém díle za sjednocující element mezi formou a obsahem výtvarného díla. Lomený oblouk, jedinečný princip gotické architektury, má v mysli každý spojený s mystikou, nebem a klidnou harmonickou silou. V měřítku gotické architektury tato povznášející energie někdy dosahovala až mrazivých velkolepých rozměrů, které v nás vyvolávají dojem a úžas dodnes. Tyto pocity vycházející z vnímání gotické architektury jsem chtěla přenést i na svatební kapli. Z hlediska obsahového, všechny tyto faktory pozitivně ovlivňují a působí na konání se svatebního obřadu, což jsem si kladla za cíl. [1,3,6,8]

5.7 Vizualizace svatební kaple

Obr.51. Vizualizace svatební kaple.

Obr.52. Vizualizace svatební kaple.

6 MATERIÁLOVÉ A KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

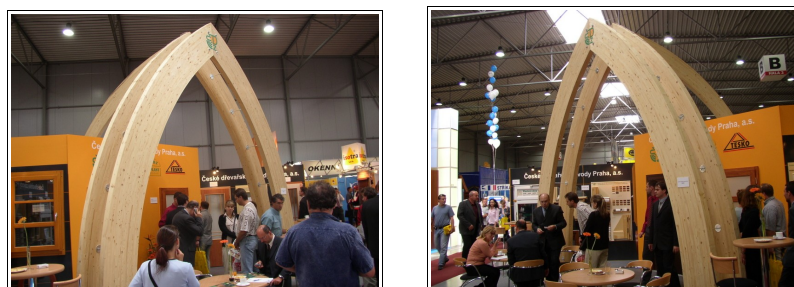
Hlavním konceptem návrhu svatební kaple byly principy nomádství a charakteristika mamuta, právě z tohoto důvodu jsem volila přírodní materiály a to zejména dřevo, které je příjemné právě pro svůj jedinečný charakter a časovou proměnlivost.

Dřevo představuje po staletí základní konstrukční a stavební materiál. Při používání dřevěného materiálu je oceňována především jeho dostupnost, vysoká pevnost v poměru k hmotnosti, snadná obrobitelnost, dobré tepelně izolační vlastnosti. Dřevo je přírodně obnovitelná surovina a jeho produkce i použití jsou na rozdíl od umělých konstrukčních materiálů příznivé k životnímu prostředí.

6.1 Výběr materiálu pro hlavní konstrukci svatební kaple

Pro celou svatební kapli jsem zvolila jednotný materiál a tím je lepené lamelové dřevo z modřínu. Modřín jsem volila pro jeho zajímavou teplou barevnost a kresbu. Lepené dřevěné nosníky jsou klasickým materiálem při stavbách jak v rovném tak i v obloukovitém provedení.

Hlavní specializací závodu České dřevařské závody Praha a.s., závod Tesko je výroba právě obloukovitých a speciálních tvarů lepeného lamelového dřeva. [21]

Obr.53. Lepené lamelové dřevo – obloukovité provedení.

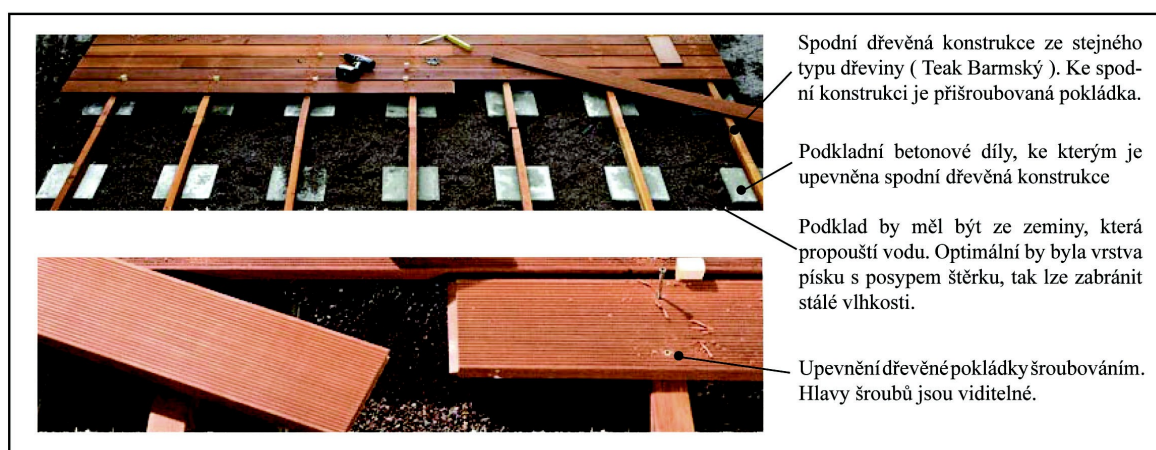
6.2 Kruhová podesta svatební kaple

Jako materiál pro kruhovou podestu jsem vybrala tropickou dřevinu Teak Barmský. Tato dřevina má úzké světle žlutohnědé bělové dřevo a tmavé zlatohnědé jádrové dřevo. Zlatohnědá barva se působením vnějších vlivů časem mění na středně až tmavě hnědou a

také získává stříbrnošedou patinu. Dřevina je vhodná do exteriéru, například na terasy či obložení domů. Teak Barmský díky svým kvalitám odolává vlhkosti a následné deformaci. [28]

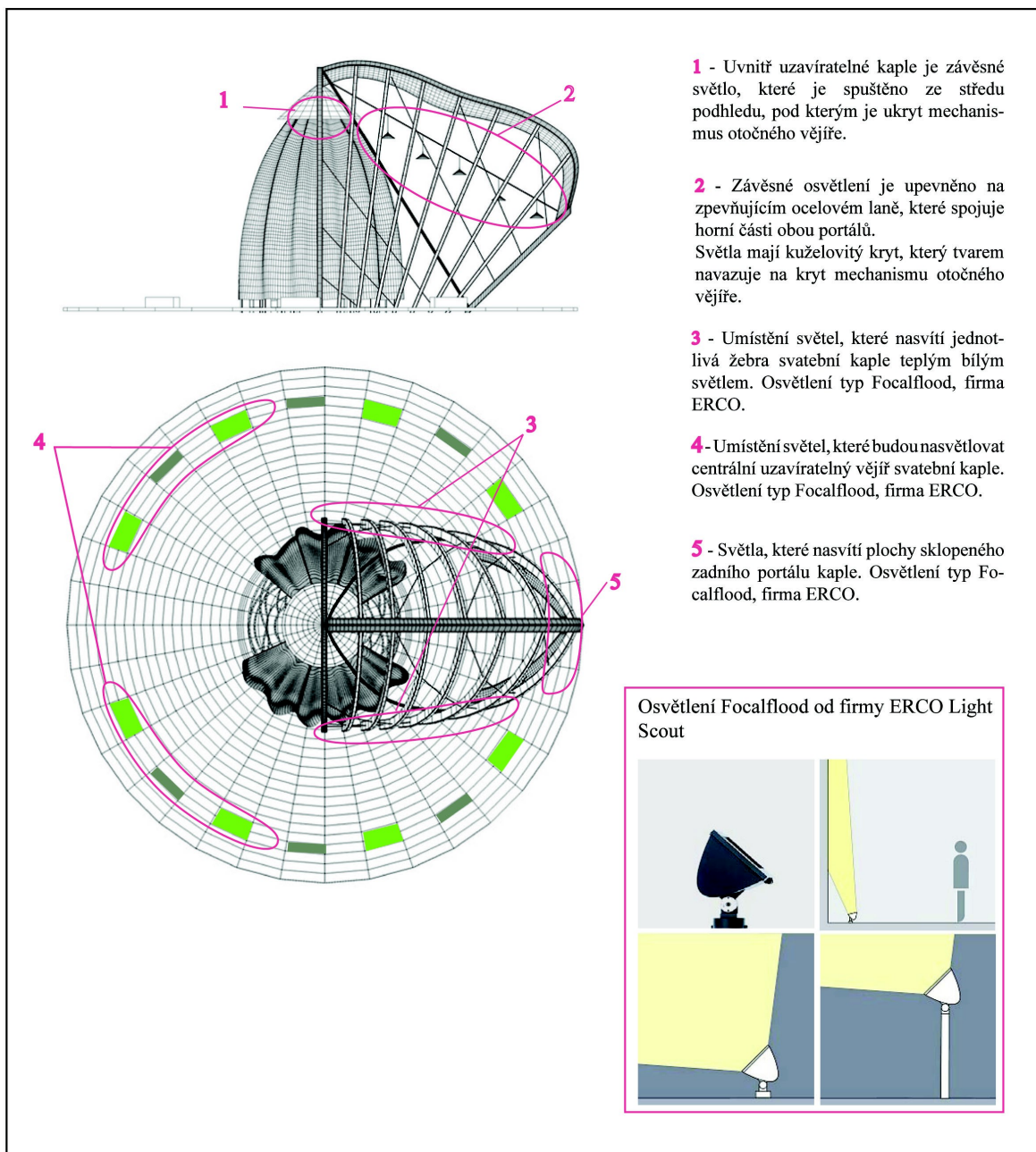
6.2.1 Pokládka dřevěné podlahy kruhové podesty

Dřevěná prkna se pokládají na předem připravenou spodní konstrukci, která by měla odpovídat typu pokládaných prken. Různé druhy dřeva pracují odlišně, proto by měl být výběr spodní konstrukce stejný, aby měl celek stejné mechanické vlastnosti. Pro pokládku podlahy na kruhové podestě jsem zvolila klasický způsob upevnění sešroubováním. Hlavy šroubů zůstanou na pokládce viditelné.

Obr.54. Pokládka podlahy kruhové podesty

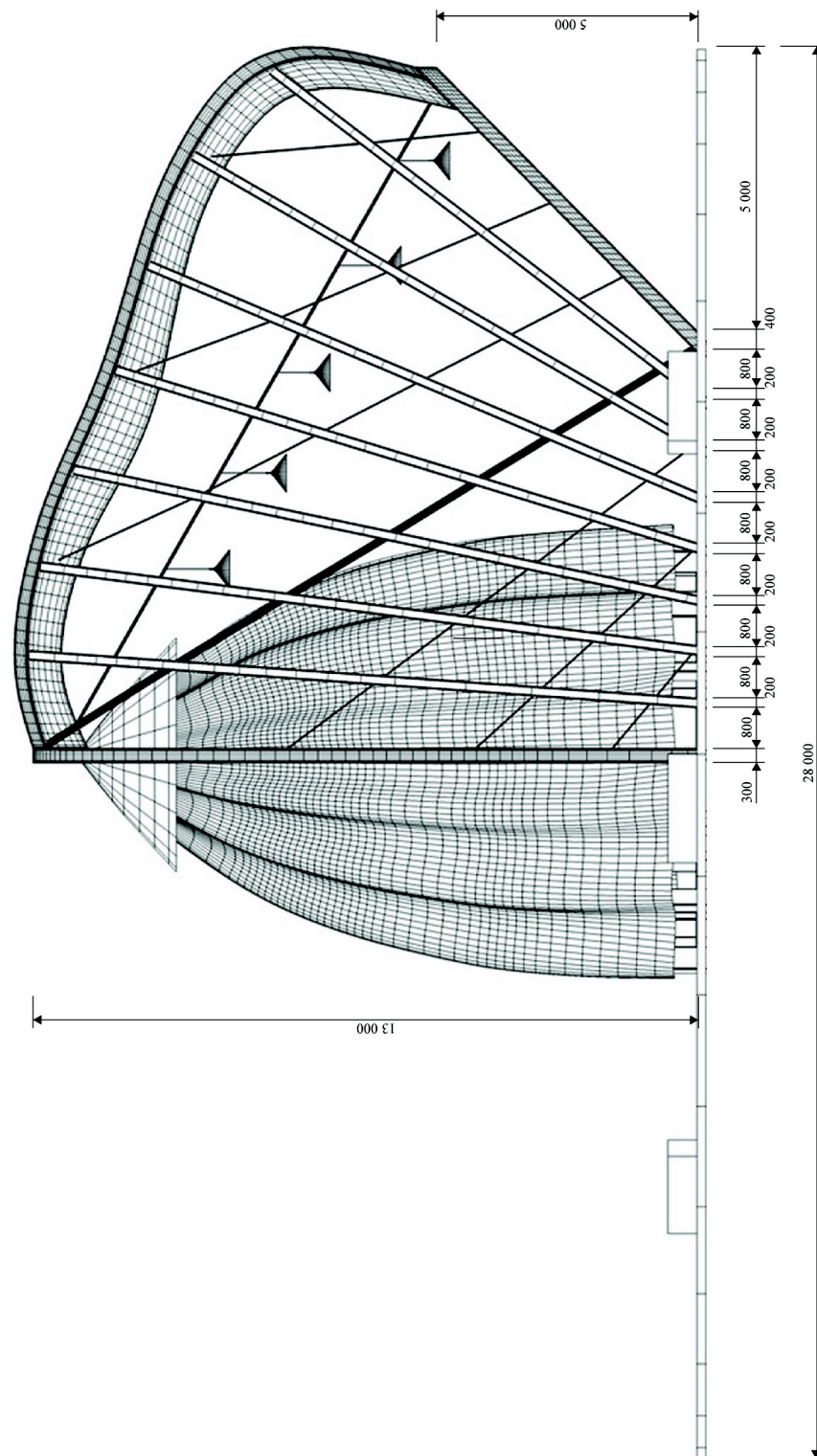
6.3 Osvětlení

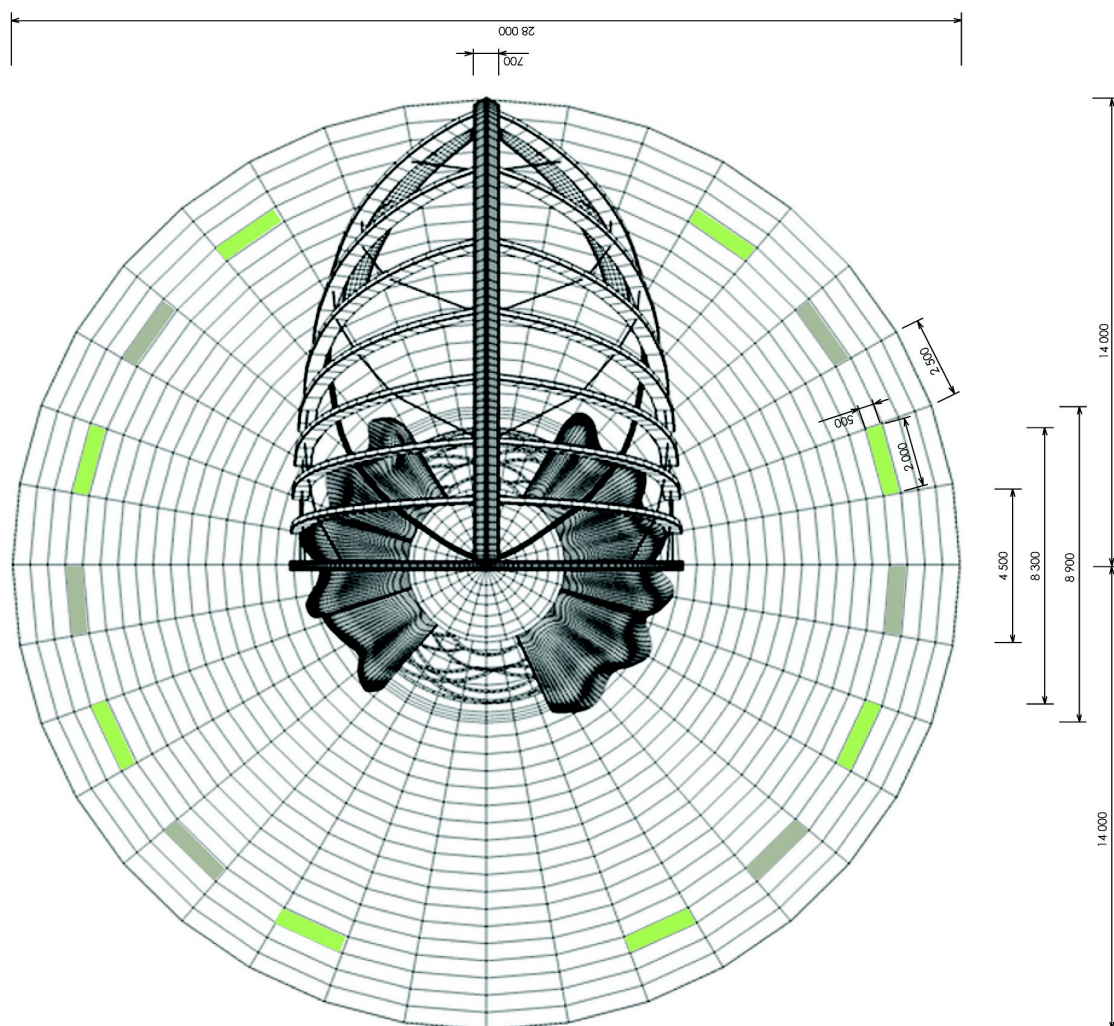
Obr.55. Schéma osvětlení svatební kaple.

6.4 Základní rozměry svatební kaple

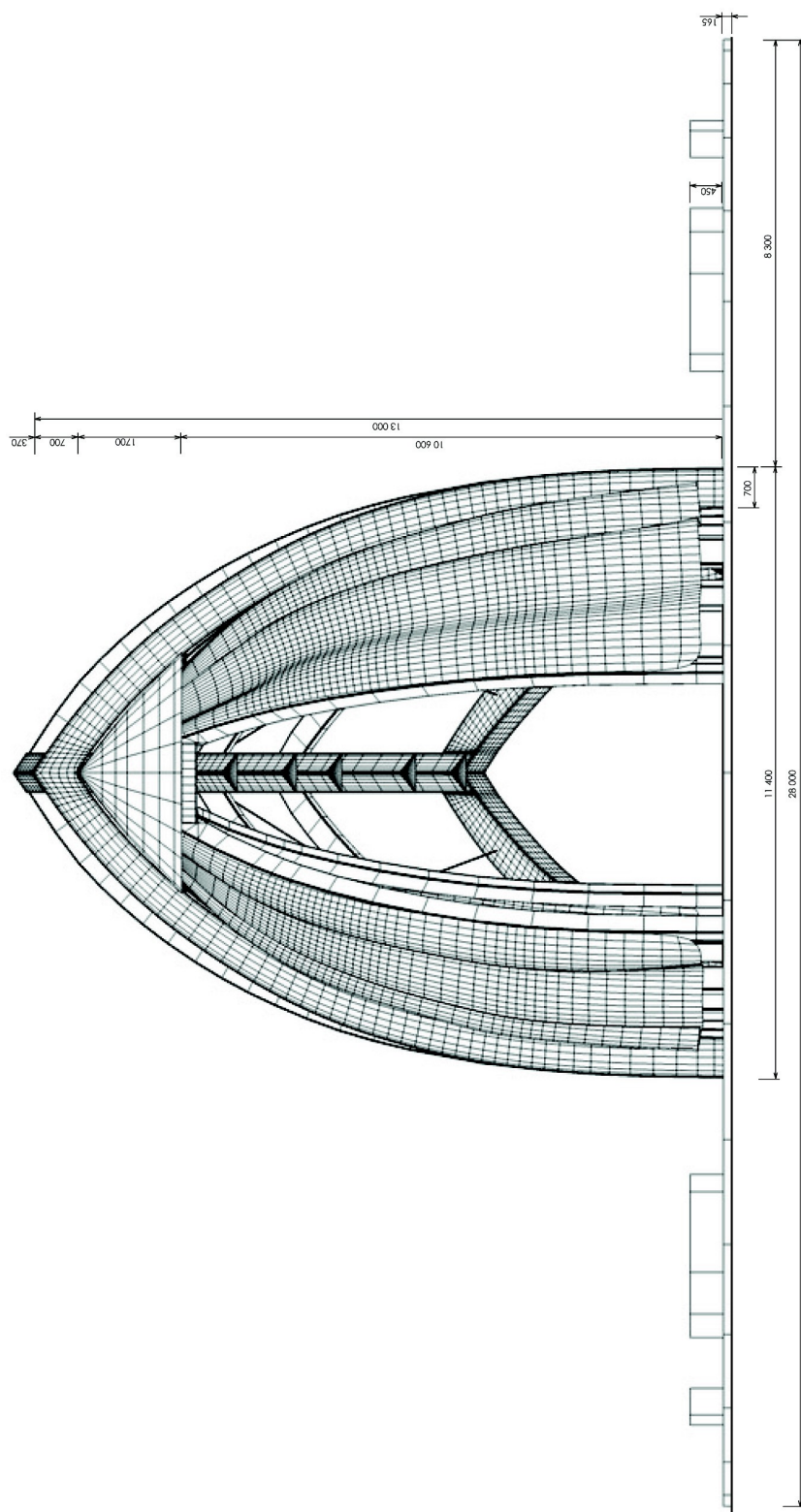
V této kapitole uvádím pouze rozměrová schémata svatební kaple, podrobná technická dokumentace a konstrukční detaily v odpovídajícím měřítku jsou uvedené v A3 paré, které je součástí bakalářské práce (z důvodu nečitelnosti na malém formátu A4).

Obr.56. Bokorysné schéma svatební kaple

Obr.57. Půdorysné schéma svatební kaple

Obr.58. Nárysne schéma svatebni kaple

ZÁVĚR

Návrh svatební kaple se stal od prvotních myšlenek po konečnou tištěnou verzi asi na osm měsíců součástí mého života. Nad touto prací jsem strávila opravdu mnoho času, ne z povinnosti, ale z nadšení a touhy vytvořit objekt, který by splňoval a předával dál všechny moje počáteční ideje, byly to především úcta k přírodě, souznění s okolním prostředím, monumentálnost a velkolepost.

Velice mě naplňovala nespoutaná tvořivost, při které jsem z počátku nemusela řešit konstrukční hlediska a mohla jsem formovat a vyvíjet celý návrh, tak jak jsem to cítila. Samozřejmě v druhé části návrhu jsem se snažila můj ideový přístup vrátit do reality a začít vnímat mechanické síly a doplňující konstrukci potřebnou k případné snové realizaci.

Jsem opravdu ráda, že jsem se od prvotních myšlenek a malých kreseb na papíře dostala až sem k této závěrečné formě. Je zvláštní vzpomenout si na začátek celé práce a vnímat ten rozdíl, který nastal nejenom v tvaru kaple, ale i v celkovém uvažování a hlubším vnímání celé této problematiky, přiučení se nových poznatků v oblasti kompozic, technických výkresů, konstrukce, materiálů a měřítka.

Cílem bylo tedy vytvořit nový princip osídlování, kde je sjednocující prvek tvarosloví a charakteristika mamuta. Na začátku práce, kdy jsem se zabývala nomádstvím a základními principy, za které považuji úctu k přírodě, souznění s přírodou a mobilitu, jsem netušila do jakých velikostních rozměrů se celý návrh vyvine. Samozřejmě jsem s myšlenkou mobility pracovala v počátečních návrzích, ale od určité fáze kdy navrhovaný objekt začal nabývat větších rozměrů mi bylo jasné, že od mobility takto rozměrného objektu budu muset upustit. Upřednostňující pro mě v této fázi bylo navrhnout opravdovou, skutečnou a fungující svatební kapli, která by svým žebrovím a sakrálním tvaroslovím velkolepých lomených oblouků svatebčany upoutala, nadchla je a poskytla jim harmonické a kouzelné místo k uskutečnění svatby v prostředí, které souzní s okolní přírodou.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] DE BOTTON, Alain. *Architektura štěstí: Tajné umění zařídit si život*. Zlín: Kniha Zlín, 2010. ISBN 978-80-87162-64-4.
- [2] CRHÁK, František a Zdeněk KOSTKA. *Výtvarná geometrie*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1967. ISBN 16-070-67.
- [3] DVOŘÁČEK, Petr. *Architektura českých zemí: Gotický sloh*. Praha: Levné knihy KMa, Václavské nám. 38, 2005. ISBN 80-7309-273-5.
- [4] JIRKALOVÁ, Karolína, Jan SKŘIVÁNEK a Petr VOLF. *Město mezi domy: Rozhovory s architekty*. Gasset, 2009. ISBN 978-80-87079-05-8.
- [5] MAFFESOLI, Michel. *O nomádství: Iniciační toulky*. Praha: Prostor, 2002. ISBN 80-7260-069-9.
- [6] MOHOLY - NAGY, László. *Od materiálu k architektuře*. Berlin: Gebr. Mann Verlag, 2001. ISBN 80-86138-29-1.
- [7] PIJOAN, José. *Dějiny umění / 1*. Barcelona Španělsko: Salvat Editores, S.A., 1970, 10 - 43. ISBN 80-7176-765-4.
- [8] POSPÍŠIL, Zdeněk. *Kaleidoskop estetiky*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1480-0.
- [9] ŠKABRADA, Jiří. *Lidové stavby: Architektura českého venkova*. Praha: Argo, 2003. ISBN 80-7203-082-5.

Internetové zdroje:

- [10] Alto Vista Chapel. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-30-04]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Alto_Vista_Chapel

- [11] Beduíni. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-07]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Bedu%C3%ADni>
- [12] BURDA, Radek. *Moje pout' za nomády*. 2008. Dostupné z: http://www.radekburda.com/moje_pout_za_nomady.html
- [13] *Dům z papíru*. 2010. Dostupné z: http://bydleni.idnes.cz/bydli-v-dome-z-papiru-pradlo-perou-slapanim-do-pedalu-vari-na-slunci-1pd/-stavba.aspx?c=A100107_163957_stavba_rez
- [14] HAJZLER, Tomáš. *Novodobí nomádi*. 2009. Dostupné z: <http://blog.peoplecomm.cz/clanek/revoluce-novodobi-nomadi>
- [15] *Hliněný dům*. 2010. Dostupné z: http://bydleni.idnes.cz/herec-dusek-vlastnima-rukama-postavil-hlineny-domek-f9e-/dum_osobnosti.aspx?c=A100108_182011_dum_osobnosti_web
- [16] *Kaple La Estancia*. 2008. Dostupné z: <http://www.archiweb.cz/buildings.php?type=20&action=show&id=3265>
- [17] *Kaple svatého Jindřicha*. 2005. Dostupné z: <http://www.archiweb.cz/buildings.php?&action=show&id=1477>
- [18] *Kaple Valleacerón*. 2001. Dostupné z: <http://www.adgnews.com/kategorie/spanelsko>
- [19] Kočovnictví. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-20-04]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Nom%C3%A1di>
- [20] *Leaf Chapel*. 2004. Dostupné z: <http://klein-dytham.com/architecture/leaf-chapel-2/>
- [21] *Lepené lamelové dřevo*. 2008. Dostupné z: <http://www.konstrukce-tesko.cz/lepene-lamelove-drevo-vyroba-a-prodej>

- [22] MACEK, Jiří. Táboříme v týpí. In: *Táboříme v týpí* [online]. Praha: Liga lesní moudrosti, 2002 [cit. 2012-05-07]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/T%C3%BDp%C3%AD>
- [23] POLÁK, Michael. *Tech- nomádi 21.století*. 2009. Dostupné z: <http://www.finmag.cz/cs/finmag/kaleidoskop/tech-nomadi-pro-21-stoleti/>
- [24] *Reading between the Lines*. 2011. Dostupné z: <http://gijsvanvaerenbergh.com/z-out/>
- [25] *Registrované partnerství*. 2006. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/registrovane-partnerstvi.aspx>
- [26] *Sňatečnost*. 2008. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/snatecnost>
- [27] ŠVARC, Petr. *Satelitní městečka*. 2007. Dostupné z: http://cestovani.idnes.cz/satelitni-mestecka-zmenila-krajinu-na-sto-let-dopredupft-igcechy.aspx?c=A070918_113206_igcechy_tom
- [28] *Teak barmský*. 2010. Dostupné z: <http://www.au-mex.cz/teak-barmsky/detail-183-1569.html>
- [29] *The Eco Village*. 2011. Dostupné z: <http://www.lammas.org.uk/ecovillage/tirygafel.htm>
- [30] *Tradiční nomádká jurta*. 2010. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/bydleni/tipy-a-trendy/207806-tradicni-nomadskou-jurtu-lze-sehnat-i-u-nas-postavit-ji-je-vsak-umeni.html>
- [31] *Woodland home*. 2011. Dostupné z: <http://simondale.net/house/donate.htm>

Dokument:

- [32] Česká republika. ProStory: Martin Rajniš - Huť architektury. In: 2011. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10319060206-prostory/311294340030001-hut-architektury/diskuse/>

Odborné konzultace:

[33] Ing. Jan Šulcek – autorizovaný inženýr pro statiku a dynamiku staveb

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Kočovní kmen Shahsevanů.....12

Zdroj: http://www.radekburda.com/moje_pout_za_nomady.html

Obr. 2. Nomádský kmen beduíňů.....13

Zdroj: <http://masch.blog.cz/galerie/cesi-odhaluji-tajemstvi-abusirskhopisku/obrazek/788406>

Obr. 3. Stavba jurty.....13

Zdroj: <http://www.novinky.cz/bydleni/tipy-a-trendy/207806-tradicni-nomadskou-jurtu-lze-sehnat-i-u-nas-postavit-ji-je-vsak-umeni.html>

Obr. 4. Indiánské týpí.....14

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Karl_May_Museum_Tipi.jpg

Obr. 5. Dům z papíru16

Zdroj: http://bydleni.idnes.cz/bydli-v-dome-z-papiru-pradlo-perou-slapanim-do-pedalu-vari-na-slunci-1pd-/stavba.aspx?c=A100107_163957_stavba_rez

Obr. 6. Dům Jaroslava Duška postavený technikou Superadobe.....16

Zdroj: http://bydleni.idnes.cz/herec-dusek-vlastnima-rukama-postavil-hlineny-domek-f9e-/dum_osobnosti.aspx?c=A100108_182011_dum_osobnosti_web

Obr. 7. Dům ve Walesu.....16

Zdroj: <http://simondale.net/house/index.htm>

Obr. 8. Satelitní městečka.....18

Zdroj: http://cestovani.idnes.cz/foto.aspx?fotol=TOM1dcf9f_Satelit_u_obce_Lany_Vostarek_2007.jpg

Zdroj: http://cestovani.idnes.cz/foto.aspx?r=igcechy&c=A070918_113206_igcechy_tom

Obr. 9. Tři fáze proměny typické tradiční severočeské stavby.....	18
Zdroj: [9]	
Obr. 10. Domy v Belgii v oblasti Blankenberge.....	20
Zdroj: [9]	
Obr. 11. Návrhy typových řad rodinných domů Klassik a Elegant.....	20
Zdroj: [9]	
Obr. 12. Organický prostor – konstrukce z přírodních materiálů.....	23
Zdroj: Česká republika. ProStory: Martin Rajniš - Hut' architektury. In: 2011. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10319060206-prostory/311294340030001-hut-architektury/diskuse/	
Obr. 13. Příklady užití organického prostoru v městské architektuře.....	24
Zdroj: www.archiweb.cz , úprava fotografií vlastní	
Obr. 14. Příklady užití organického prostoru na architektuře zasazené do krajiny.....	24
Zdroj: www.archiweb.cz , úprava fotografií vlastní	
Obr. 15. Ukázka volné formy útvaru až po přísně geometrické formy.....	26
Zdroj: [2]	
Obr. 16. Závitnice (spirála) a logaritmická spirála.....	27
Zdroj: [2]	
Obr. 17. Řazení jader slunečnicového plodu.....	27
Zdroj: www.garten.cz/a/cz/4019-helianthus-annuus-slunecnice-rocni/	
Obr. 18. Geometrické schéma rozložení jader slunečnicového plodu.....	28
Zdroj: [2]	
Obr. 19. Mučenka – vegetativní forma závitnice.....	28
Zdroj: [2]	

Obr. 20. Evolventa (odvinovka) kružnice a evolventa elipsy.....	29
Zdroj: [2]	
Obr. 21. Vápenná schránka Zejovky Pacifické.....	29
Zdroj: [2]	
Obr. 22. Dvě kruhové pavoučí sítě nad sebou.....	30
Zdroj: www.wikipedia.org/wiki/soubor:Spiral_Orb_Webs.jpg	
Obr. 23. Gotický kostel sv. Bartoloměje v Plzni.....	34
Zdroj: [3]	
Obr. 24. Leaf Chapel.....	34
Zdroj: http://klein-dytham.com/architecture/leaf-chapel-2/	
Obr. 25. Reading between the Lines.....	35
Zdroj: http://www.yatzer.com/See-through-Church-by-Gijs-Van-Vaerenbergh	
Obr. 26. Kaple La Estancia.....	35
Zdroj: www.plataformaarquitectura.cl/2011/04/14/capilla-la-estancia-bnkr-arquitectura/	
Obr. 27. Kaple svatého Jindřicha.....	36
Zdroj: http://www.kolumbus.fi/sanaksenaho/	
Obr. 28. Alto Vista Chapel.....	36
Zdroj: http://www.trnka.name/fotoblog/?p=29	
Obr. 29. Kaple Valleacerón.....	37
Zdroj: http://www.adgnews.com/kaple-valleacern/galerie	
Obr. 30. Svatební kaple v Las Vegas.....	37
Zdroj: http://www.profimedia.cz/fotografie/svatebni-kapli-v-las-vegas-boulevard/0026419522/	

Obr. 31. Ukázka stylizací mamuta.....	40
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 32. Mamut z profilu.....	41
Zdroj: http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id37065/	
Obr. 33. Vyznačené geometrické formy vycházející z tvarosloví mamuta.....	41
Zdroj: http://www.biolib.cz/cz/taxonimage/id37065/ , úprava fotografie vlastní	
Obr. 34. Pracovní model – otevřená přední část.....	42
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 35. Pracovní model – půlkruhový otočný vějíř.....	43
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 36. Pracovní model – prosklené patro.....	43
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 37. Pracovní model - vznik uzavíratelné kaple.....	44
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 38. Pracovní model – zadní vstup.....	44
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 39. Pracovní model – konečný tvar.....	45
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 40. Kresba mechanismu vějíře v horní části.....	46
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 41. Fáze vějíře.....	47
Zdroj: Vlastní grafika	

Obr. 42. Kruhová mandala umístěná v centrálním prostoru.....	48
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 43. Zavětrování svatební kaple.....	48
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 44. Ocelová výztuha – půdorys a bokorys.....	49
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 45. Srovnání ocelové výztuhy se dřevěnou výztuhou.....	49
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 46. Hlavní konstrukce svatební kaple.....	50
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 47. Původní tvar podesty.....	51
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 48. Nový kruhový tvar podesty.....	52
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 49. Výběr květin.....	52
Zdroj: www.sieberz.cz , úprava fotografií vlastní	
Obr. 50. Lavečka Radium od firmy „mmcité“	53
Zdroj: http://www.mmcite.com/vyroby#!parkove-lavicky/radium/lr130	
Obr. 51. Vizualizace svatební kaple.....	55
Zdroj: Vlastní grafika	
Obr. 52. Vizualizace svatební kaple.....	56
Zdroj: Vlastní grafika	

- Obr. 53.** Lepené lamelové dřevo – obloukovité provedení.....57
Zdroj: <http://www.konstrukce-tesko.cz/lepene-lamelove-drevo-vyroba-a-prodej>
- Obr. 54.** Pokládka podlahy kruhové podesty.....58
Zdroj:http://www.hornbach.cz/cms/cs/cz/projekty/zahrada/specialni_navody_ze_zahrady/stavba_terasy/zajimavosti/zpusob_pokladky/index.html/, úprava fotografie vlastní
- Obr. 55.** Schéma osvětlení svatební kaple.....59
Zdroj: Vlastní grafika
- Obr. 56.** Bokorysné schéma svatební kaple.....61
Zdroj: Vlastní grafika
- Obr. 57.** Půdorysné schéma svatební kaple.....62
Zdroj: Vlastní grafika
- Obr. 58.** Nárysné schéma svatební kaple.....63
Zdroj: Vlastní grafika

SEZNAM GRAFŮ

graf. 1. Sezónnost sňatečnosti, 1991 – 2008.....32

Zdroj: *Sňatečnost*. 2008. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/snatecnost>

graf. 2. Průměrný roční počet sňatků v letech 1951 – 2008.....33

Zdroj: *Sňatečnost*. 2008. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/snatecnost>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I Obrazová a výkresová dokumentace formátu A3

Příloha P II CD obsahující - práci v digitální podobě

- obrazovou a výkresovou dokumentaci